

**ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ЯАМ**

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

(2018 - 2022 он)

УЛААНБААТАР ХОТ

ӨМНӨХ ҮГ

Халдварт өвчинтэй тэмцэх Ази номхон далайн бүсийн стратеги, Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм, Эрүүл мэндийн тухай, Дархлаажуулалтын тухай, Хүний дархлал хомсдолын вирусын халдвар, Дархлалын олдмол хомсдолоос сэргийлэх тухай, Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын тухай Монгол Улсын хууль, Монгол улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлого/2017 оны ЗГ-ын 24 тогтоол/, Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах үндэсний хөтөлбөр 2017-2020 он, Элэг бүтэн монгол хөтөлбөр, БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-оос сэргийлэх болон Эрүүл мэндийн лабораторийн тусламж үйлчилгээг хөгжүүлэх стратегиудыг хэрэгжүүлэх, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн чадавхийг бэхжүүлэх зорилгоор тус төвийн 2018-2022 оны үйл ажиллагааны стратеги төлөвлөгөөг боловсруулав.

Хэтийн төлөвлөгөөнд төвийн алсын хараа, эрхэм зорилго, үнэт зүйлс, зорилго, зорилтуудыг тодорхойлж хэрэгжүүлснээр хүн амын эрүүл мэнд, нийгэм, эдийн засагт халдварт өвчний учруулж болзошгүй аюул, эрсдлийг бууруулж, нотолгоонд суурилсан эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чанартай, хүртээмжтэй хүргэн, шинжлэх ухаан, мэдээлэлийн дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, хүний нөөцийн тогтвортой хөгжлийг дэмжин, олон улсын байгууллага, салбар дундын хамтын ажиллагаагаа уялдуулан зохицуулан ажиллана.

Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн 2018-2022 оны үйл ажиллагааны стратеги төлөвлөгөөг боловсруулахад хамтран ажилласан Эрүүл мэндийн яаманд талархал илэрхийлье.

Ашигласан материал:

- Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм
- Монгол улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал -2030
- Эрүүл мэндийн тухай хууль
- Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлого 2017 оны ЗГ-ын 24р тогтоол-2017-2021
- Халдварт өвчнөөс сэргийлэх хянах үндэсний хөтөлбөр 2017-2020
- Элэг бүтэн монгол үндэсний хөтөлбөр 2017-2020

ТОВЧЛОЛ

IHR /ОУЭМД/	Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм
APSED /ХӨТАНДБС/	Халдварт өвчинтэй тэмцэх Ази номхон далайн бүсийн стратеги
WHO /ДЭМБ/	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ШУА	Шинжлэх ухааны академи
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМХТ	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв
АШУУИС	Анагаахын шинжлэх ухааны үндэсний их сургууль
АУХ	Анагаах ухааны хүрээлэн
ХӨСҮТ	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв
EWAR /ЭСХАХАТ/	Халдварт өвчний эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах тогтолцоо
БЗДХ	Бэлгийн замаар дамжих халдвар,
ХДХВ/ДОХ	Хүний дархлал хомсдолын вирус, Дархлалын олдмол хомсдол
ОЭДС	Олон эмэнд дасалтай сүрьеэ
НЭМГ	Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар
АЭМГ	Аймгийн эрүүл мэндийн газар
БОЭТ	Бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төв
ТББ	Төрийн бус байгууллага
НЭМҮТ	Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв

Нэг. Халдвар Өвчин Судлалын Үндэсний төвийн танилцуулга

1.1. Халдварт Өвчин Судлалын Үндэсний Төв:

Монгол Улсад Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох зорилгоор Монгол Улсын Эрүүл Мэндийн Сайдын 2001 оны 02 дугаар сарын 21-ний өдрийн 34 дүгээр тушаалаар Халдвартын клиникийн эмнэлэг, Халдварт өвчин судлалын төв, Сүрьеэгийн үндэсний төв, Сүрьеэгийн клиникийн эмнэлэг зэрэг байгуулагууд нэгдэж Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв /ХӨСҮТ/-ийг байгуулагдсан байна. Нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэнгийн гүйцэтгэж байсан “Гепатит, томуу, сүрьеэ зэрэг халдварт өвчнөөс сэргийлэх, түүнийг оношлох, эмчлэх шинэ арга” сэдвүүдийг гүйцэтгэгчдийн хамт ХӨСҮТ-д 2001 оны 4 дүгээр сарын 1-ний дотор шилжүүлэхээр шийдвэрлэжээ. ХӨСҮТ-ийг бүтэц зохион байгуулалтын хувьд бүрдүүлсэн эдгээр байгууллагууд нь Монгол Улсын Эрүүл мэндийн салбарт түүхэн үүрэг гүйцэтгэсэн өөр өөрийн баялаг түүхтэй юм.

1.2. Сүрьеэгийн алба:

Монгол улсад сүрьеэтэй тэмцэх алба үүсэж, хөгжсөн түүх бусад оронтой харьцуулахад богино ч шинээр байгуулагдсанаас хойш тун бага хугацаанд сүрьеэтэй тэмцэх ажлыг эрчимтэй явуулж, дэлхийн жишигт хүргэн, 2011 онд ДЭМБ-аас дэвшүүлсэн зорилтыг биелүүлжээ. 1936 онд Төв эмнэлгийн дэргэд 15 ортой сүрьеэгийн тасгийг нээснээр сүрьеэтэй тэмцэх албаны суурь тавигдсан юм. 1943 онд сүрьеэгийн анхны диспансерийг байгуулж, 1946 онд Богд уулын Төр хурахын аманд айргийн сувилал нээснээр сүрьеэтэй өвчтөнд шат дараалсан эмчилгээ хийх боломжтой болжээ.

1950 онд сүрьеэг эсэргүүцэх диспансерийг өргөтгөн, уушги, хүүхэд, ясны сүрьеэгийн кабинетуудтай төв диспансер болгож, Төв эмнэлгийн сүрьеэгийн тасгийг өргөтгөж, мэс засал, ясны сүрьеэгийн тасгийг шинээр нээжээ. 1950-1953 онуудад Ховд, Дорнод, Алтанбулаг, Архангайд сүрьеэгийн диспансерийг нээн ажиллуулжээ. 1953 онд Төв эмнэлгийн сүрьеэгийн тасгийг өргөтгөж сүрьеэг эмчлэх уушгины, ясны, хүүхдийн гэсэн 3 тасагтай, 180 ортой бие даасан эмнэлэг болгожээ. 1994 онд Сүрьеэ, уушгины эмгэг судлалын нэгдсэн төвийг Сүрьеэтэй тэмцэх үндэсний төв болгож, бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчилсэн юм.

1.3. Халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлтийн алба:

1940 оны 3 дугаар сард бактер шинжилгээний газарт халдвар судлалын тасаг байгуулж халдварт өвчнийг бүртгэж мэдээлэх голомтод арга хэмжээ авах ажлыг зохион байгуулж, гүйцэтгэх үүргийг хариуцуулжээ.

1942 онд Улаанбаатар хотын Эрүүлийг хамгаалах хэлтсийн дэргэд ариун цэвэр халдвар судлалын тасаг байгуулж, 1948 оноос станц болгосон байна.

1958-1970 онуудад улс, орон нутгийн хэмжээнд ариун цэвэр халдвар судлалын нэгж тусламжийн албадыг нэгтгэн Халдварт өвчин судлалын төвийг байгуулан улс, нийслэлийн хүн амын халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх ажлыг хариуцуулан гүйцэтгэжээ.

“Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх ажлыг сайжруулах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн Газрын 1996 оны 8 дугаар сарын 24-ний өдрийн 153 дугаар тогтоолоор Халдварт өвчин судлалын төв байгуулагдсан байна.

1.4.ХӨСҮТ-ийн ДОХ/БЗДХ-ын Тандалт судалгааны алба:

Монгол улсад БЗДХ-тай тэмцэх, сэргийлэх ажил 1925 оноос эхэлж, Арьс өнгөний өвчинтэй тэмцэх салбар нэртэйгээр үйл ажиллагаа явуулж ирсэн. 1987 онд Сайд нарын зөвлөлийн 171-р тогтоолоор ЭАХНС-ын институтийн харьяанд ДОХ-ын лавлагаа төвийг байгуулсан байна.

1994 онд Засгийн газрын 153 дугаар тогтоолын дагуу Эрүүл мэндийн сайд, Нийслэлийн засаг даргын хамтарсан тушаалаар АӨЭСТ-ийн бэлгийн замын халдварын хэсэгтэй нэгтгэн ДОХ/БЗДХ-ын лавлагаа төв болгон үйл ажиллагааг нь өргөжүүлсэн байна.

Одоо тус алба нь ХӨСҮТ-ийн ДОХ/БЗДХ-ын Тандалт судалгааны алба нэртэйгээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Уг алба нь БЗДХ-ын эмчилгээ тусламж үйлчилгээ, ХДХВ/ДОХ-ын эмчилгээ тусламж үйлчилгээ гэсэн 2 тасагтайгаар 23 их эмчтэй үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

1.5.Халдвартын эмнэлэг:

Халдвартын эмнэлэг нь 1947 оны 6 дугаар сарын 20-нд Улсын төв эмнэлгээс салбарлан 200 ортой, үндсэн 5 тасагтай, 86 орон тоотойгоор Богд уулын аман дахь Зайсан толгойн дэргэдэх Зөвлөлийн цэргийн эмнэлгийн байранд байгуулагджээ.

Тус эмнэлэг нь 20 жилийн (1947-1967 он) дотор 400 ортой 7 тасагтай клиникийн болон бактериологи, биохимийн лаборатори, угаалга ариутгал, рентген, электрокардиограф, мэс засал, эмгэг анатомын тасагтай, архаг цусан суулгатай хүүхдийн 60 ортой ясли, зарим халдварт өвчний кабинет, номын сан, радио узел бүхий эмнэлэг, үйлчилгээний 22 салбартай Халдвартын төв эмнэлэг болсон.

1981 онд СНЗ-ийн 329 дүгээр тогтоолоор Халдвартын төв эмнэлэгт 200 ортой хүүхдийн халдварт өвчнийг эмчлэх больницыг нэгтгэн 725 ортой, 12 тасагтай, 8 туслах тасаг салбартай, 700 гаруй эмч, ажилчидтай, Халдварт өвчнийг анагаах клиникийн эмнэлэг болж өргөжин үйл ажиллагаагаа явуулж иржээ.

1.6.Халдварт өвчин судлалын сектор:

Халдварт өвчин судлалын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ судалгааны ажил явуулдаг анхны байгууллага нь 1961 онд байгуулагдсан ШУА-ын харьяа Анагаах Ухааны хүрээлэнгийн халдвар нян судлалын сектор байв. Хожим нь 1968 онд тус хүрээлэн нь ЭМЯ-ны харьяанд шилжсэн бөгөөд, 1985 онд АУХ-ийн Халдвар-эпидемиологийн сектор нь тэр үеийн ЭАХНСУИ-ийн Вирус судлалын лабораторитой нэгдэн Эрдэм шинжилгээний салбар, 1994 онд ЭАХНСҮТ-ийн Вируст гепатитын сектор, 1997 НЭМХ-ийн Халдварт өвчний судлагаа шинжилгээний төв болон өөрчлөгдөн зохион байгуулагдаж халдварт өвчин судлалын чиглэлээр олон арван судалгааны ажлуудыг явуулж иржээ.

1.7.Нэгдсэн лабораторийн алба

Халдварт өвчнийг оношлох, эмчлэх ажлын нэг гол тулгуур нөхцөл нь лабораторийн оношлогоо байдаг ба ХӨСҮТ-д Нэгдсэн лабораторийн албанд багтаж буй лабораторийн түүхэн замнал нь 1929 онд Зөвлөлт Холбоот Улсын тусламжтайгаар төв больницийн бүтцэд байгуулагдсан клиникийн бактер судлалын лаборатори, 1960 онд байгуулагдсан, ЭАХНСУИ-ийн вирус судлалын лаборатори, 1947 онд

байгуулагдсан халдвартын эмнэлгийн клиник болон бактериологи, биохимийн лаборатори үүсэж хөгжсөн түүхтэй холбоотой.

Улмаар эдгээр лабораториуд нь оношлогооны чадамж, хүний нөөц, багаж тоног төхөөрөмжийн хувьд улам бэхжиж, 2007 онд микробиологийн лавлагаа лаборатори болон зохион байгуулагдсан.

Хоёр. Өнөөгийн нөхцөл байдал

2.1 Дотоод орчны шинжилгээ

2.1.1 Төвийн тодорхойлолт:

Халдварт Өвчин Судлалын Үндэсний Төв нь халдварт өвчний тандалт сэргийлэлт, оношлогоо, эмчилгээ, эрдэм шинжилгээ, сургалтыг улсын хэмжээнд зохион байгуулах, хэрэгжүүлэх, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах, дэмжлэг үзүүлэх эрх, үүрэг бүхий тусгай мэргэжлийн төв байгууллага мөн.

2.1.2 Төсөв, санхүүжилт

Төвийн санхүүжилт нь улсын төвлөрсөн төсөв, эрүүл мэндийн даатгал, үндсэн ба туслах үйлажиллагааны орлого, халдварт өвчний чиглэлээр хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт болон бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

2017 оны байдлаар 17,49 тэрбум төгрөгийн санхүүжилттэй үйл ажиллагаагаа явуулж байгаагаас 93,9 % нь улсын төвлөрсөн төсвөөс, 5,1 % нь эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 1,0 % нь үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжиж байна.

2.1.3 Дэд бүтэц

Тус төв нь 9 га талбайг эзэлсэн 23 барилга байгууламжтай, 19.7 тэрбум төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй.

1.1 2.1.4 Хүний нөөцийн бүтэц зохион байгуулалт

Төв нь 16 алба, 3 нэгж, 2 клиник, 42 тасагтай.

Хүний нөөцийн бүтэц, зохион байгуулалтын талаар:

➤ **Ерөнхий захирал**

➤ **Дэд захирал**

1. Халдварт өвчний тандалт сэргийлэлт эрхэлсэн дэд захирал
2. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ эрхэлсэн дэд захирал
3. Стратеги төлөвлөлт, гадаад харилцаа эрхэлсэн дэд захирал

➤ **Албадууд:**

1. Санхүү бүртгэлийн алба
2. Хүний нөөцийн алба
3. Чанарын алба
4. Хангамж үйлчилгээ, инженер технологийн алба
5. Эмнэлгийн мэргэжилтний сургалт хөгжлийн алба
6. Дархлаажуулалтын алба
7. Халдварт өвчний тандалт судалгааны алба
8. Нэгдсэн лабораторийн алба
9. ДОХ/БЗДХ-ын тандалт судалгааны алба
10. Сүрьеэгийн тандалт судалгааны алба
11. Талбарын тархвар судлалын алба
12. Эм зүйн алба
13. Сувилахуйн алба
14. Мэдээлэл технологийн алба
15. Соёл үйлчилгээний алба
16. Инженер техникийн алба

➤ **Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний нэгж, тасгууд:**

1. Шуурхай удирдлагын нэгж
2. Амьсгал томуугийн үндэсний нэгж
3. Эрт сэрэмжлүүлэх хариу арга хэмжээний нэгж
4. Эмнэлгээс шалтгаалах халдвартай тэмцэх сэргийлэх тасаг
5. Хепатит, гэдэсний халдвартай тэмцэх сэргийлэх тасаг
6. Зооноз бруцеллёзын халдвартай тэмцэх сэргийлэх тасаг
7. Нян судлалын лабораторийн тасаг
8. Клиник биохимийн лабораторийн тасаг
9. Вирус судлалын лабораторийн тасаг
10. Бэлгийн замаар дамжих халдварын лабораторийн тасаг
11. Вируст гепатит, энтеровирусын лабораторийн тасаг
12. Шимэгч судлалын лабораторийн тасаг
13. ДОХ/БЗДХ-ын ТСАлбаны үзлэг хяналтын тасаг
14. ДОХ/БЗДХ-ын ТСАлбаны тандалт судалгааны тасаг

15. СТСАлбаны үзлэг хяналтын тасаг
16. СТСАлбаны микобактерийн лавлах лабораторийн тасаг
17. Дархлаажуулалтын албаны тандалт судалгаа, сургалт сурталчилгааны тасаг
18. Дархлаажуулалтын албаны вакцин биобэлдмэл, хангалтын тасаг

➤ **Туслах үйлчилгээний тасгууд:**

1. Клиник статистикийн тасаг
2. Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн тасаг
3. Амбулаторийн тасаг
4. Онош зүйн тасаг
5. Эмнэлгийн гал тогооны тасаг
6. Ариутгал халдваргүйтгэлийн тасаг
7. Эд эсийн лаборатори

➤ **Халдвартын клиникийн тасгууд**

1. Яаралтай тусламжийн тасаг
2. Өдрийн эмчилгээний тасаг
3. Халдвартын клиникийн сэхээн амьдруулах эрчимт эмчилгээний тасаг
4. Агаар дуслын халдварын тасаг
5. Зооноз бруцеллёзын тасаг
6. Гэдэсний халдварын тасаг
7. Насанд хүрэгчдийн цочмог гепатитын эрэгтэй тасаг
8. Насанд хүрэгчдийн цочмог гепатитын эмэгтэй тасаг
9. Шинэ болон дахин сэргэж буй халдварын тасаг
10. Элэгний клиникийн тасаг

➤ **Сүрьеэгийн клиникийн тасгууд:**

1. Сүрьеэгийн хүлээн авах тасаг
2. Сүрьеэгийн клиникийн сэхээн амьдруулах эрчимт эмчилгээний тасаг
3. Хүүхдийн уушгины тасаг
4. Мэс заслын тасаг
5. Уушгины 1-р тасаг
6. Уушгины 2-р тасаг
7. Олон эмэнд дасалтай сүрьеэгийн 1-р тасаг
8. Олон эмэнд дасалтай сүрьеэгийн 2-р тасаг

Албан тушаалаар:

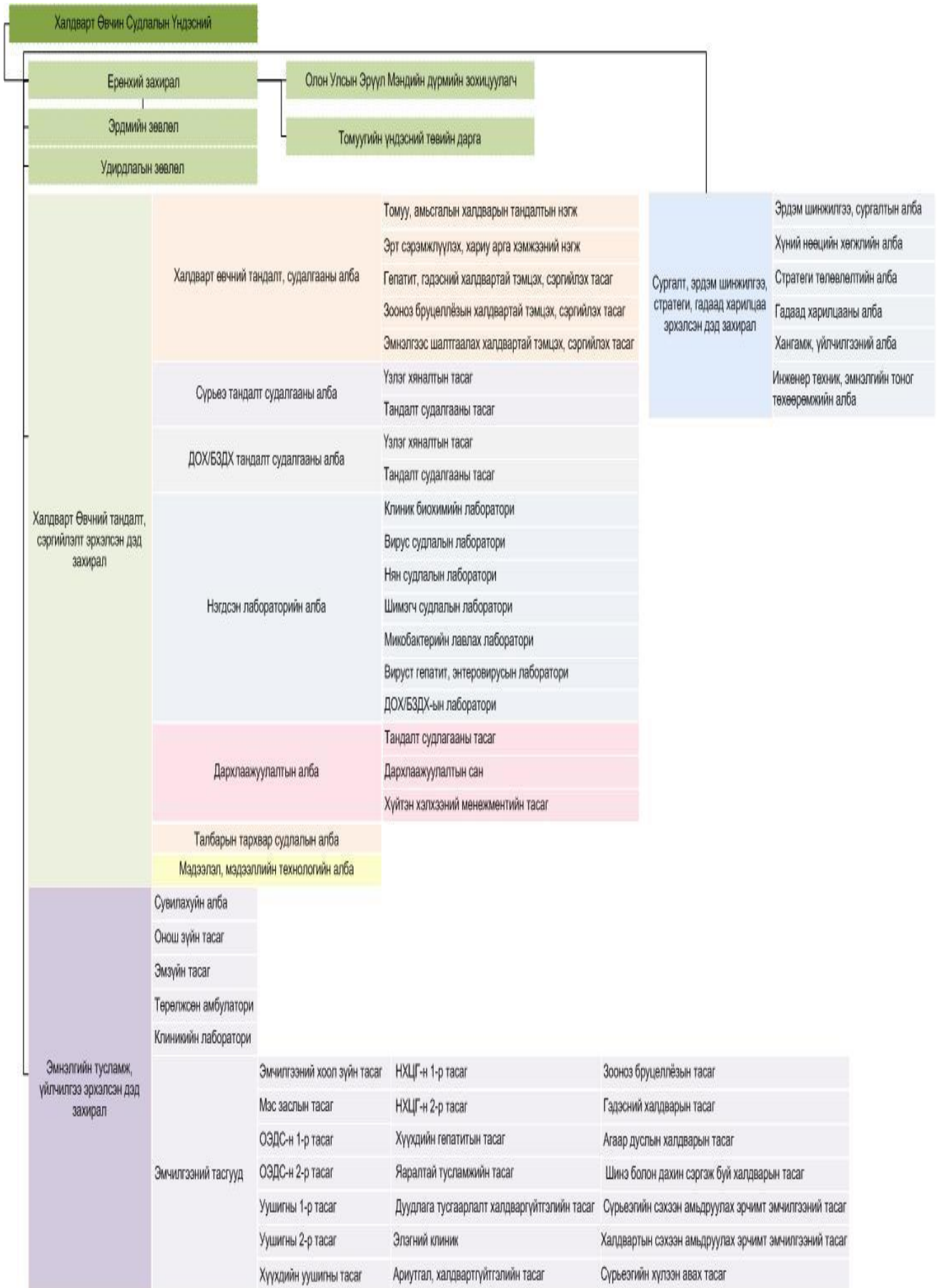
- Төрийн үйлчилгээний удирдах албан хаагч - 4 буюу 0,5 %
- Төрийн үйлчилгээний эмнэлгийн дээд мэргэжлийн албан хаагч- 210 буюу 28,1%
- Төрийн үйлчилгээний бусад дээд мэргэжлийн ажилтан - 44 буюу 5.9%
- Төрийн үйлчилгээний сувилагч эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн – 278 буюу 37.2%
- Төрийн үйлчилгээний хэвийн үйл ажиллагааг хангахад туслах албан хаагч -212 буюу 28,4%

Хүний нөөцийн чадавх:

Хүний нөөцийн чадавхийн хувьд тус төвд Анагаахын шинжлэх ухааны профессор-2, дэд профессор -1 АШУ-,доктор 15, биологийн шинжлэх ухааны доктор 1, клиникийн профессор 41, магистр 63, мэргэжлийн зөвлөх зэрэгтэй эмч 3, мэргэжлийн тэргүүлэх зэрэгтэй эмч 56, ахлах зэрэгтэй эмч 64, тэргүүлэх зэрэгтэй сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн 28, ахлах зэрэгтэй сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн 99 ажиллаж байна.

2.1.5. Гадаад харилцаа

Төв нь Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллага, Японы олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага “JICA”, Дэлхийн Зөн, АНУ-ын “Өвчний Хяналт Сэргийлэлтийн Төв” /“CDC”/ зэрэг олон улсын байгууллагуудтай хамтран ажиллахын зэрэгцээ, АНУ-ын Алабамын Их сургууль, Флоридагийн Их Сургууль, Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын “Сүрьеэтэй тэмцэх газар” болон “Хелиос эмнэлэг”, Япон Улсын Токио хотын “Анагаах ухааны их сургууль”, Канагава мужийн “Нийгмийн эрүүл мэндийн хүрээлэн”, Австрийн “Ийлдэс судлалын лавлагаа лаборатори”, Хонг Конгдахь “Улаан бурханы лавлагаа лаборатори”, “Нийгмийн Эрүүл Мэндийн Төв лаборатори”, Бүгд найрамдах Солонгос Улсын “Өвчний хяналт сэргийлэлтийн төв”, Тайван Улсын “Үндэсний их сургуулийн эмнэлэг”, “Халдварт өвчин судлалын институт”, Сингапурын “Нан янг”-ийн Их сургууль, БНХАУ-ын Өвчний хяналт сэргийлэлтийн төв, БНХАУ ын ӨМӨЗО-ы “Сүрьеэтэй тэмцэх төв”, Хөх Хотын “Элэгний 2-р эмнэлэг”, ОХУ-ын Эрхүү хотын “Халдварт өвчний тархвар судлалын төв”, Кемеров мужийн эрүүл мэндийн байгууллага, Япон улсын Дэлхийн эрүүл мэндийн АУ-ны төв, ДОХ-ын эмнэлзүйн төв зэрэг байгууллагуудтай хамтран ажиллаж үйл ажиллагаагаа өргөжүүлж байна.

2.1.6 Үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл:

- Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх талаар гарсан хууль тогтоомж, хөтөлбөр, төслийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулж хэрэгжүүлэх.
- Олон Улсын Эрүүл Мэндийн Дүрэм Шинэ болон сэргэж буй халдвартай тэмцэх Ази номхон далайн бүсийн стратегийг Эрүүл мэндийн яамны удирдлага дор хэрэгжүүлэх.
- Халдварт өвчний дэгдэлтийг эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах тандалтын тогтолцоог бүрдүүлж Үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлэх.
- Эрт сэрэмжлүүлэг хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд шуурхайн удирдлагын нэгжээр дамжуулан аймаг орон нутгийн болон анхан шатны тандалтын нэгжийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж ажиллах.
- Халдварт өвчнийг оношлох, эмчлэх, нөхөн сэргээх тусламж үйлчилгээг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх.
- Халдварт өвчний тандалт, оношлогоо, эмчилгээний стандарт, удирдамж, аргачлал боловсруулах, хэрэгжилтийг удирдлага, арга зүйгээр хангах.
- Улсын хэмжээний халдварт өвчний өвчлөл, хам шинж, сэжигтэй тохиолдлын мэдээнд 7 хоног, сар, улирал, жилээр үнэлгээ, дүгнэлт, өгч шаардлагатай тохиолдолд хариу арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх.
- Хүн амд чиглэсэн халдварт өвчний мэдээлэл, сургалт, суртачилгааны ажлыг улсын хэмжээнд удирдан зохион байгуулах.
- Халдварт өвчний тандалт сэргийлэлт, оношлогоо эмчилгээ, эрдэм шинжилгээ судалгааны чиглэлээр Олон Улсын байгууллага, гадаад орнуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, төсөл, хөтөлбөр хамтран хэрэгжүүлэх.
- Хүний нөөцийн хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, хүний нөөцийг чадавхижуулах.

2.1.7.Халдварт өвчний тандалт судалгаа

- Нийгмийн эрүүл мэндийн суурь тогтолцоо, салбар хоорондын хамтын ажиллагаа, харилцаа холбоо, зохицуулалтыг сайжруулах замаар нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдалд бэлэн байх, илрүүлэх, хариу арга хэмжээний чадавхийг бэхжүүлэх;
- Улсын хэмжээнд халдварт өвчний дэгдэлтийг эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах тогтолцоог бэхжүүлэх, халдварт өвчний тандалт сэргийлэлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулах;
- Шуурхай удирдлага, Тохиолдлын удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх, үйл явдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийх, эрсдэлийн түвшинд тохирсон хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулах;
- Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвар хяналтын тогтолцоог бэхжүүлж, тогтвортой үйл ажиллагааг ханган ажиллах;
- Халдварт өвчний хэтийн төлөв хандлагыг тодорхойлох;
- Халдварт өвчин судлалын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх;
- Халдварт өвчний мэргэжлийн сургалт явуулах;

- Хүн амд зориулсан сургалт сурталчилгааг зохион байгуулах;
- Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэхэд нийслэл, орон нутгийн байгууллагуудыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар ханган ажиллах;
- Томуу, томуу төст өвчний лабораторид түшиглэсэн тандалт, хяналтын сүлжээг нэвтрүүлж, томуугийн дарамтын судалгааг гаргах;

Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт судалгаа

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, өвчлөл, эндэгдлийг эрс бууруулах, устгах нөхцлийг бүрдүүлэх.

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэхэд нийслэл, орон нутгийн байгууллагуудыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар ханган ажиллах.

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлт, дархлаажуулах чиглэлээр хууль, эрх зүйн баримт бичгүүдийг боловсруулах, шинэчлэх.

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалт судалгаа хийх, хэтийн төлөв хандлагыг тодорхойлох.

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний дэгдэлтээс сэргийлэх, голомтод шуурхай хариу арга хэмжээг удирдан зохион байгуулах.

- Вакцины захиалга хийж, чанартай, баталгаатай вакцинаар тасралтгүй хангах

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчин судлалын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх.

- Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний мэргэжлийн сургалт явуулах.

- Хүн амд зориулсан сургалт сурталчилгааг зохион байгуулах.

2.1.8. Сүрьеэ өвчний тандалт судалгаа

1. “Сүрьеэгээс сэргийлэх, хянах сэргийлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж, үндэсний лавлагаа тусламж үйлчилгээ үзүүлнэ.
2. Сүрьеэгийн тандалт, оношилгоо, эмчилгээ, урьчилан сэргийлэх стандарт, заавар, удирдамжийг боловсруулж, хэрэгжилтэнд хяналт тавьж, эрүүл мэндийн байгууллагуудад мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлнэ.
3. Сүрьеэгийн өвчлөл, тархалт, нас баралт, эмчилгээний үр дүнг тандан, судалгаа, эрдэм шинжилгээний ажлыг гүйцэтгэж, нотолгоонд суурилсан арга хэмжээг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
4. Сүрьеэгийн оношилгоо, эмчилгээний тоног төхөөрөмж, халдвар хяналтын хэрэгсэл, эм, урвалж бодис, оношлуур захиалах, хүлээн авах, хадгалах, хуваарилах, зарцуулалтанд хяналт тавих үйл ажиллагааг зохион байгуулна.
5. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг сургах, чадавхижуулахад мэргэжил аргазүйн дэмжлэг үзүүлнэ.
6. Олон улсын лавлагаа лабораторийн гадаад чанарын хяналтын үнэлгээнд хамрагдах, сүрьеэгийн сүлжээний 38 лабораторийг гадаад чанарын

үнэлгээнд хамруулж чанарын хяналтын гүйцэтгэлийг эргэн мэдээлж, хариу арга хэмжээ авах.

7. Ухуулга нөлөөлөл, олон нийтийн оролцооны байдалд үнэлгээ хийж, бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч нарт ухуулан таниулна.
8. Хүн амын дунд сүрьеэ өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх мэдээлэл, сурталчилгааг олон нийтийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр тогтмол явуулна.
9. Шийдвэр гаргагчид, бодлого боловсруулагч, хэвлэл мэдээллийн төлөөлөл, ТББ, хувийн хэвшил, мэргэжлийн холбоо, өвчтөний дэмжих бүлэг, шашны төлөөллийн дунд яриа, хэлэлцэл явуулах, зөвшилцлийг замаар олон нийт, бусад оролцогч талуудын харилцааг бэхжүүлнэ.

2.1.9.БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын тандалт судалгаа

ДОХ/БЗДХ-ын Тандалт судалгааны алба нь:

ДОХ/БЗДХ-ын тандалт судалгааны алба нь Монгол улсын ХДХВ/ДОХ-той тэмцэх сэргийлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, ХДХВ/ДОХ/БЗДХ-тай холбоотой тушаал зааврыг үндэсний хэмжээнд хэрэгжүүлэх, орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг мэргэжил арга зүйгээр хангаж, лавлагаа төвийн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх үүрэгтэй.

ДОХ/БЗДХ-ын Тандалт судалгааны алба нь улс, хотын хэмжээнд:

- Үндэсний хэмжээнд БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-оос сэргийлэх хөтөлбөрүүд, тогтоол, тушаал, шийдвэрүүдийг хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах
- ХДХВ/ДОХ/БЗДХ-ын оношилогоо эмчилгээний үндэсний стандарт , арга аргачлал, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр заавар, зөвлөмж, боловсруулж батлуулах.
- БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тархалт, өвчлөл, нас баралтыг тандан судлах нэгтгэн дүгнэх, эргэн мэдээлэх.
- ХДХВ/ДОХ/БЗДХ-ын талаар тулгамдсан асуудлуудыг удирдах дээд байгууллагуудад тавьж шийдвэрлүүлэх.
- БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын тусламж үйлчилгээний чиглэлээр БЗДХ-ын эмч, холбогдох бусад мэргэжлийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн нарт сургалт, уулзалт, семинар зохион байгуулах.
- Эрсдэлт бүлгийн хүн амд чиглэсэн ХДХВ/ДОХ/БЗДХ-аас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг ТББ-ыг мэргэжил аргагүйн дэмжлэг үзүүлж хамтран ажиллах.
- БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-оос урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр мэдээлэл сургалт сурталчилгааны материал боловсруулах, олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилгаа явуулах.
- БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын чиглэлээр эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийж олон улсын болон дотоодын эрдэм шинжилгээний хуралд илтгэл, өгүүлэл хэлэлцүүлэх.

2.1.10.Лабораторийн тусламж үйлчилгээ

- Үйлчлүүлэгчид чанартай, найдвартай, сэтгэл ханамжтай лабораторийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх.
- Нян судлал, вирус судлал, шимэгч судлал, ийлдэс судлалын чиглэлээр улсын хэмжээнд лавлагаа лабораторийн үүрэг гүйцэтгэх.
- Дээрх лабораторийн чиглэлээр 1, 2-р шатлалын лабораториудыг мэргэжил арга зүйгээр хангах.
- Лабораторийн тулгамдсан асуудлуудаар эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил явуулах.
- Бичил амь судлалын чиглэлээр мэргэжил олгох болон дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулах.
- Бичил амь судлалын чанарын гадаад, дотоод хяналтыг явуулах.
- Халдварт өвчний голомтонд үүсгэгч илрүүлэх, хариу арга хэмжээ авахад оролцох.
- Олон улсын байгууллагатай холбоотой ажиллаж, бичил амь судлалын лабораторийн хөгжлийн чиг хандлагыг тодорхойлж, шинэ технологи арга аргачлал нэвтрүүлэх.

2.1.11.Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ

- ХӨСҮТ нийт 554 ортой, үүнээс клиникт 330, Сүрьеэгийн клиникт 200 ор, өдрийн эмчилгээний 20 ор, хөнгөвчлөх эмчилгээний 4 ортой тус тус ажиллаж байна. Нийт эмчилгээний 18 тасагтай ажиллаж байна. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь:
- Халдварт өвчний чиглэлээр үндэсний хэмжээнд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж, мэргэжил арга зүйгээр ханган ажиллах.
- Цочмог халдварт өвчин болон шинэ, дахин сэргэж буй халдвар, сүрьеэ өвчний оношлогоо, эмчилгээ, сувилахуйн стандарт, удирдамжийг шинэчлэн боловсруулах.
- Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, халдварт өвчний болзошгүй цар тахлын үед эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шуурхай, тасралтгүй бэлэн байдлыг ханган ажиллах.
- Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж, хүний нөөцийг хөгжүүлэх.
- Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар үр дүнг тасралтгүй дээшлүүлж, иргэдэд нээлттэй мэдээлэл авах боломжийг бүрдүүлэн ажиллаж, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийг ханган ажиллах.
- Халдвар хяналтын үйл ажиллагааг бэхжүүлж, эмнэлгээс шалтгаалсан халдвараас сэргийлэх.
- Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний салбарын үйл ажиллагаанд цахим мэдээлэл, программ хангамжийг нэвтрүүлэх.
- Зайлшгүй шаардлагатай эм урвалж, эмнэлгийн хэрэгсэлээр тасралтгүй ханган ажиллах ба үйлчлүүлэгчдэд эмийн зөв зохистой хэрэглээний талаарх мэдээллийг өгч байх.

2.2 Гадаад орчны шинжилгээ

2.2.1. Халдварт өвчний байдал

Улсын хэмжээнд 2017 онд 28 төрлийн 44 300 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдсэн ба 10.000 хүн амд 144.9 тохиолдол байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 82.9 тохиолдлоор буурсан үзүүлэлттэй байна. Нийт бүртгэгдсэн халдварт өвчний дотор амьсгалын замын (35.7%), бэлгийн замын (34.7%), гэдэсний халдварт өвчин (23.8%) дийлэнх хувийг эзэлж байна. 2016 онтой харьцуулахад бэлгийн замын халдвар 13.2%-иар, гэдэсний халдвар 10.8%-иар нэмэгдсэн, амьсгалын замын халдвар 26.3%-иар буурсан байна.

Улсын хэмжээнд 2017 онд бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчин (10.000 хүн амд) Дорнод (381.2), Сүхбаатар (216.1) аймгууд болон Улаанбаатар хотод (190.2) нэмэгдсэн ба улсын дундажтай харьцуулахад (144.9) өндөр, 2016 онтой харьцуулахад Дорнод аймагт 44.1 толхиолдлоор нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна

2.2.3. SWOT шинжилгээ:

ДАВУУ ТАЛ /STRENGTHS/	СУЛ ТАЛ /WEAKNESSES/
<ol style="list-style-type: none"> 1. Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх бодлого, удирдлага, мэргэжил арга зүй, сургалт судалгаа, эрдэм шинжилгээний үндэсний лавлагаа төв 2. Бүртгэл мэдээллийн сан сүлжээний эх үүсвэр тавигдсан 3. Халдварт өвчний голомтод шуурхай хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх мэргэжлийн багтай 4. Халдварт өвчнийг тандах, урьдчилан сэргийлэх, оношлох, эмчлэх мэргэжил арга зүйгээр хангах мэргэшсэн эмч мэргэжилтэнтэй 5. Хүний нөөцийг бэлтгэх, давтан сургах тогтолцоо 6. Эрдэм шинжилгээ, сургалт, судалгааны лавлагаа төв 7. Стандартад нийцсэн барилга байгууламжтай 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аймаг, нийслэлийн түвшинд халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэхэд, орон нутгийн шийдвэр гаргагчдын мэдлэг сул 2. Халдварт өвчний бүртгэл мэдээлэл, лабораторид суурилсан тандалтын тогтолцооны чадавхи сул 3. Хүний нөөцийн хөгжлийн зөв бодлого хангалтгүй (MNS:6330) 4. Халдварт өвчний оношлогоо, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны чанар, эрүүл мэндийн үр дүн, эдийн засгийн үр ашгийг тооцоолдоггүй, шаардлагатай багаж тоног төхөөрөмж оношлуур хангалтгүй 5. Техник тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн ашиглалт, хангалтын бодлогогүй, инженерийн шугам сүлжээ хэт хуучирсан
БОЛОМЖ /OPPORTUNITIES/	АЮУЛ ЗАНАЛ /THREATS/
<ol style="list-style-type: none"> 1. ОУ-ын эрүүл мэндийн дүрэм /2005 он/ 2. Төрийн байгууллагуудад бүтээгдэхүүн, үр дүнд суурилсан удирдлагын шинэ тогтолцоо хэрэгжиж эхэлсэн 3. Төрийн болон төрийн бус байгууллага болон олон улсын байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх боломжтой 4. Нэг хүнд ногдох ДНБ, улсын төсөвт эзлэх эрүүл мэндийн 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Улс төрийн байдлаас хамаарч мэргэжлийн байгууллагын удирдлага, бүтэц зохион байгуулалт алдагдах, үйл ажиллагаа доголдох магадлалтай 2. Байгаль экологийн өөрчлөлт, шинэ болон дахин сэргэж буй халдварууд ОУ-ын эрүүл мэндийн дүрмээр зохицуулагддаг халдварт өвчнүүд орж ирэх өндөр эрсдэлтэй 3. Олон улсын терроризм 4. Нийгэм, эдийн засгийн тогтворгүй байдал

салбарын санхүүжилт нэмэгдэж байна 5. Техник технологийн хурдацтай хөгжил 6. Орчин үеийн био-аюулгүй ажиллагааны 3-р зэрэглэлийн лаборатори	
---	--

Гурав. Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх үйл ажиллагааны тулгамдсан асуудал

3.1 Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх үйл ажиллагааны удирдлага төлөвлөлт, боловсронгуй бус.

3.2 Орон нутгийн түвшинд халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх бүтэц, хүний нөөц дутмаг

3.3 Үндэсний хэмжээнд халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ бэхжээгүй, орон нутгийн лабораторийн оношлогооны чадавхи хангалтгүй.

3.4 Ретровирусийн эсрэг эмчилгээний эмийн дасал тодорхойлох лабораторийн тоног төхөөрөмж хүний нөөц бүрдээгүй. БЗДХ-ын тандалтын тогтолцоо сул, хүний нөөц (халдвар судлаач, сэтгэлзүйч г.м)хангалтгүй, ийлдэс, нян судлалын лабораторийн чадавхи сул.

3.5 Сүрьеэгийн тархалт өндөр,

3.6 Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний асуудал

3.7 Халдварт өвчнийг оношлох, эмчлэх үйл ажиллагааны чанар, хүртээмж хангалтгүй, удирдлага төлөвлөлт боловсронгуй бус.

3.8 Халдварт өвчнөөс сэргийлэх талаархи хүн амын мэдлэг, хандлага, үүрэг хариуцлага хангалттай бус.

3.9 Сургууль хүүхдийн байгууллагын ачаалал хэт их, норм нормативийг барьдаггүй

3.10 Орчны ариун цэвэр эрүүл ахуйн нөхцөл хангалтгүй, хөрсний бохирдол, хог хаягдал ихэссэн

Дөрөв. Төвийн стратеги

ХӨСҮТ-ийн 2018-2022 оны стратегийн зорилго, зорилтыг хангах стратегийн хувилбар, баримтлах үндсэн 4 чиглэлийг TOWS матрицын аргыг ашиглан тодорхойлов.

4.1. Үндэсний төвийн 2018-2022 онд баримтлах стратегийн чиглэл

- 4.1.1 Олон Улсын Эрүүл Мэндийн Дүрмийн шаардлагын дагуу үндэсний чадавхи, халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх бүтэц зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, бэхжүүлэх, халдварт өвчнийг эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах тандалтын тогтолцоог нэвтрүүлж, хэрэгжүүлэх;
- 4.1.2 Үр дүнд суурилсан удирдлага төлөвлөлтийн тогтолцоо, гадаад дотоод хамтын ажиллагааг бүхийл талаар өргөжүүлэн, хөгжүүлэх, Шинжлэх Ухаан технологийн ололтыг хурдацтай нэвтрүүлэх замаар халдварт өвчний удирдлага төлөвлөлт, оношлогоо, эмчилгээ, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны чанар, үр дүн, үр ашгийг нэмэгдүүлэх;
- 4.1.3 Халдварт өвчний бодлого стратеги, төвийн алсын хараа эрхэм зорилгыг хэрэгжүүлэх оновчтой, тогтвортой бүтэц, зохион байгуулалт, өндөр чадвартай мэргэшсэн удирдлага, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнтэй байх;
- 4.1.4 Байгалийн гамшиг, нийтийг хамарсан өвчлөл, гэнэтийн аюул ослын асуудлыг шийдвэрлэх эрсдэлийн менежментийн чадавхийг бэхжүүлж, болзошгүй аюулыг даван туулах бэлэн байдлыг хангах, нийгмийн эмзэг, ядуу бүлэгт чиглэсэн үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх;

4.2. Төвийн алсын хараа

Олон улсын эрүүл мэндийн дүрэм, халдварт өвчинтэй тэмцэх Ази номхон далайн бүсийн стратегийн шаардлага, шалгуур үзүүлэлтийг хангасан, шинжлэх ухаан технологийн дэвшил, салбар хоорондийн хамтын ажиллагааг, хүний нөөцийн тогтвортой хөгжлийг дэмжигч тэргүүлэгч байгууллага байх.

4.3. Эрхэм зорилго

Үйлчлүүлэгч, эмнэлгийн мэргэжилтнээ дээдэлсэн мэргэжлийн шилдэг байгууллага байж, чанартай, аюулгүй тусламж үйлчилгээг үр дүнтэй үзүүлэх.

4.4. Эрхэмлэх үнэт зүйлс

1. Урьдчилан сэргийлэлт - эрт илрүүлэлт - оношлогоо - эмчилгээ - хяналт
2. Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх, тандалт, судалгаа
3. Харилцаа хандлаг, ёс зүйн соёл
4. Ур чадвар бүхий мэргэшсэн баг
5. Сэтгэлд шингэсэн үйлчилгээ
6. Дэвшилтэт шийдэл

4.5. Төвийн 2018-2022 оны стратегийн зорилго

- 4.5.1 Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх үйл ажиллагааны удирдлага төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох,
- 4.5.2 Олон улсын эрүүл мэндийн дүрмийг хэрэгжүүлэх, Шуурхай удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх, бэхжүүлэх
- 4.5.3 Үндэсний хэмжээнд халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ бий болгож, лабораторийн оношлогооны чадавхийг нэмэгдүүлэх,

- 4.5.4 БЗДХ, ХДХВ-ийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, халдварын тархалтыг бууруулах
- 4.5.5 Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол эндэгдлийг бууруулах, хяналтад авах, устгах нөхцлийг бүрдүүлэх
- 4.5.6 Сүрьеэгийн илрүүлэлт, оношлогоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх,
- 4.5.7 Хепатитийн С /D вирус халдварыг эрт илрүүлэх, оношилох, эмчлэх хянах, түүний хүндрэл эндэгдлийг бууруулах.

4.6.Төвийн стратегийн зорилтууд

4.6.1 Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх үйл ажиллагааны удирдлага, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох зорилгын хүрээнд:

- Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх үндэсний бодлого, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох,
- Тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжтэй нягт уялдуулан санхүүжилтийн тогтолцоог шинэчлэх,
- Улсын хэмжээнд цахим эмнэлгийн сүлжээ, алсын зайн удирдлага арга зүйг боловсронгуй болгох, хэрэгжүүлэх
- Багаар хамтран ажиллах
- Нийгмийн эрүүл мэндийн сургалт сурталчилгаа дэвшилтэд технологийг Эмчилгээ оношилгоонд нэвтрүүлэх
- **CDC ажлын хэсэг** судалгааны багтай хамтран ажиллах
- Бүтэц зохион байгуулалтыг өөрчлөх

4.6.2 ОУЭМД-ийн шаардлагад нийцүүлэн шинэ болон дахин сэргэж буй халдварт өвчнөөс сэргийлэх, эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах өнөөгийн тогтолцоог бэхжүүлэх зорилгын хүрээнд:

- Аймаг, нийслэлийн түвшинд халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх бүтэц зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох,
- Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвар хяналтын бодлого, тогтолцоог бэхжүүлэх,
- Вируст гепатит өвчнийг хяналтанд авах, Вируст гепатиттай тэмцэх, сэргийлэх үндэсний дэд хөтөлбөр хэрэгжүүлэх,
- Гэдэсний халдвараас сэргийлэх, эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах өнөөгийн тогтолцоог бэхжүүлэх,
- Зоонозын халдвараас сэргийлэх, эрт сэрэмжлүүлэх, хариу арга хэмжээ авах өнөөгийн тогтолцоог бэхжүүлэх.

4.6.3 Үндэсний хэмжээнд халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ бий болгож, лабораторийн оношлогооны чадавхийг нэмэгдүүлэх зорилгын хүрээнд:

- Шинэ болон сэргэж байгаа халдварт өвчний үед лабораторийн халдварын эрсдлийг бууруулах,
- Микробиологийн лавлагаа лабораторийг бэхжүүлэх,
- Халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ байгуулах нөхцөл бүрдүүлэх,
- Чанарын хяналтын баримт бичгийг боловсруулж, гадаад хяналтыг өргөжүүлэх, дотоод хяналтыг тогтмолжуулах.

4.6.4 БЗДХ, ХДХВ-ийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, халдварын тархалтыг бууруулах зорилгын хүрээнд:

- БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-оос сэргийлэх үйл ажиллагааг чанаржуулж өргөжүүлэх, хууль эрх зүйн таатай орчинг бүрдүүлэх, удирдлага зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох
- БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын нууцлал, хамгаалалт бүхий бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, төр, төрийн бус болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааг уялдуулах
- БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын эмчилгээнд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, урвалж, оношлуурын хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх.
- БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын чиглэлээр эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний нөөцийг нэмэгдүүлэн сургалтад хамруулах

4.6.5 Сүрьеэгийн илрүүлэлт, оношлогоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх зорилтын хүрээнд:

- Эрсдэлт бүлгийн хүн амын дунд хийж байгаа сүрьеэг илрүүлэх идэвхтэй үзлэгийг тогтмолжуулах
- Сүрьеэгийн оношилгоо, эмчилгээнд шинэ, техник технологи нэвтрүүлэх
- Сүрьеэ өвчний оношилгоо, эмчилгээг чанарын шаардлага хангасан урвалж, бодис оношлуураар тасралтгүй хангах
- Сүрьеэгийн чиглэлээр эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмч, мэргэжилтэн, хүний нөөцийг нэмэгдүүлэх, тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх
- Сүрьеэгийн тандалтын тогтолцоог бэхжүүлж, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг өргөжүүлэх
- Сүрьеэгийн өвчлөлийг бууруулах чиглэлээр үндэсний болон орон нутгийн бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч нарт зориулсан сурталчилгаа, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах
- Үйлчлүүлэгчдэд нийгэм, сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх ажилд төрийн болон төрийн бус байгууллагыг татан оролцуулах

- Олон нийтэд суурилсан үйл ажиллагааг өргөжүүлэх замаар сүрьеэгийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх
- Эрүүл мэндийн байгууллагын халдварын сэргийлэлт, хяналтыг сайжруулан үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх
- Хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох, зөв мэдлэг хандлага, дадал төлөвшүүлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх

4.6.6 Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол эндэгдлийг бууруулах, хяналтад авах, устгах нөхцлийг бүрдүүлэх зорилгын хүрээнд:

- Дархлаажуулалтын хамралтын цахим бүртгэлийг нэвтрүүлж, хүн амын дархлал тогтоцын түвшинг тогтоох, товлолын дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах,
- Халдварт саа өвчнийг устгасан байдлаа хадгалах,
- Улаанбурхан, улаанууд өвчний тандалт, хяналтыг сайжруулах, улаанбурхан өвчин бусад улс орноос зөөвөрлөгдөн орж ирэхээс сэргийлэх, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах,
- Дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг бүхий л шатанд бэхжүүлж, хүний нөөцийн чадавхийг сайжруулж, аюулгүй, чанартай вакцинаар хүн амыг дархлаажуулах, эрүүл мэндийн бусад салбарын хөтөлбөртэй уялдуулах
- Дархлаажуулалтанд шинэ вакциныг нэвтрүүлэх.

4.6.7 Халдварт өвчнийг оношлох, эмчлэх үйл ажиллагааны чанар хүртээмжийг сайжруулах, удирдлага төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох зорилгын хүрээнд:

- Парентераль замаар дамжин халдварладаг вируст гепатит өвчний тусламж үйлчилгээг өргөжүүлэх, чанаржуулах,
- Клиникийн эм зүйн тусламж үйлчилгээг хүртээмжтэй, чанартай хүргэх,
- Эмнэлгийн халдвар хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх,
- Халдварт өвчний сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанар, соёл, сувилгаа асаргааны үр дүнг дээшлүүлэх,
- Тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлыг хангах, шаардлагатай эмчилгээг цаг алдалгүй үзүүлж, нас баралтыг бууруулах.

4.6.8. Хүн амын эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурласан эрдэм шинжилгээ, сургалт, судалгааны ажлыг өргөжүүлэн хөгжүүлж, түүний практик үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилгын хүрээнд

- Эрдэм шинжилгээний салбарын удирдлага, зохион байгуулалт, чадавхийг сайжруулах,
- Мэргэжлийн сургалтыг чанартай үр өгөөжтэй зохион байгуулах

4.6.9 Байгууллагийн ил тод нээлттэй хагас бие даасан тогтолцоог бэхжүүлэх

4.6.10 Эрүүл мэндийн бодлоготой уялдсан хүний нөөцийн хөгжлийн зураглал, менежментийг нэвтрүүлэх

4.6.11 Төвийн мэдээлэл технологийн хөгжлийг Монгол улсад мөрдөгдөж буй хуулийн хүрээнд Засгийн газрын бодлого, чиглэлд нийцүүлэн технологийг тохирсон, зөв шийдлээр хөгжүүлэхэд оршино.

4.6.12 Төлбөрт тусламж үйлчилгээнд оновчтой механизмыг нэвтрүүлж, санхүүгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэн ажиллах

Тав. Хэтийн төлөвлөгөөний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин

Хэтийн төлөвлөгөө, Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх Үндэсний хөтөлбөрийн шалгуур, үзүүлэлт хүрэх түвшинтэй ижил байна.

Шалгуур үзүүлэлт:

	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин		2017 оны үр дүн		Хүрэх үр дүн	
			он	үзүүлэлт	он	үзүүлэлт	он	үзүүлэлт
1	Сүрьеэгийн бүртгэгдсэн тохиолдол /100.000 хүн амд/	Түвшин	2015	144	2017	136.6	2020	158.9
2	Сүрьеэгийн нас баралт /100.000 хүн амд/	Түвшин	2015	8.5	2017	7.1	2020	6.5

Зургаа. Хэтийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх нөөц, удирдлага, зохион байгуулалт.

6.1 Төвийг ЭМС-ын тушаалаар томилогдсон Ерөнхий захирал удирдана. Үндэсний төвийн эрх барих дээд байгууллага нь “Удирдлагын зөвлөл” байна. Үндэсний төвийн үндсэн нэгжид алба, клиникууд; алба, клиникийн үндсэн нэгжид тасгууд ажиллах бөгөөд тэдгээр нь өөрсдийн хүлээсэн үүргийн дагуу ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг ерөнхий захирлын өмнө хүлээх үүрэгтэй ажиллана.

6.2 Хяналтын механизм

- Санхүүгийн хяналт
- Байгууллагын үйл ажиллагааны түвшний хяналт
- Удирдлагын зүгээс шийдвэр гаргах үйл явцад тавих хяналт
- Дотоод аудит хяналт шинжилгээ, үнэлгээ

Энэхүү механизм нь дээрээсээ доод шат руу чиглэсэн шууд хяналт байна. Үүнд:

- Ерөнхий захирлын дэргэдэх удирдлагын зөвлөл

- Албадын дарга нар
- Тасгийн эрхлэгч
- Чанарын менежерүүд

Хяналт нь салбарын алба, нэгжүүд холбогдох хууль тогтоомж, тушаал, шийдвэрүүдийн биелэлтийг хангаж байгаа байдал, жил, улирал, хэтийн төлөвлөгөөний биелэлтийг хангах, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтыг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хийж байгаа байдалд үнэлгээ өгч байр эзлүүлэн үр дүнг дүгнэнэ.

Алба, тасаг, нэгжийн ажилтан нарын ажлыг үр дүнгийн гэрээний дагуу шалгуур үзүүлэлтээр дүгнэнэ. Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт нь нээлттэй, ил тод, шударга байх зарчмыг баримтална.

6.3 Өмчлөлийн зорилт

Байгууллагын хэтийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх бүхий л нөхцлийг бүрдүүлж эргэлт

ийн болон үндсэн хөрөнгөөр тасралтгүй хангаж, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогыг бүрдүүлж төсөвт зардлыг хямдруулж байгууллагын эдийн засгийн тогтвортой байдлыг хангахад оршино.

Төвийн үндсэн хөрөнгө түүний дотор тавилга эд хогшил аппарат багаж хэрэгслэл нь 1986-онд анх ашиглалтанд орсноос хойш олон жил ашиглагдан, ерөнхийдөө муудаж, эмнэлэг үйлчилгээний өнөөгийн шаардлага хангахгүй хөрөнгө дийлэнхи хувийг эзэлж байгааг шинэчлэх.

Мөн төвийн барилгыг 1986 онд анх ашиглалтанд хүлээн авсан бөгөөд одоо хүртэл иж бүрэн их засвар хийгдэж байгаагүй. Сантехникийн шугам сүлжээ муудсан, их засвар хийх зайлшгүй шаардлагатай.

Эм, эмнэлгийн хэрэгсэл бэлтгэн нийлүүлэгч байгууллага болон төсвийн хөрөнгөөр нийлүүлэх бараа, ажил үйлчилгээний гүйцэтгэгч, нийлүүлэгчийг сонгон шалгаруулах журмын тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлснээр байгууллагын бизнесийн хүрээг өөрчилж чанартай бүтээгдэхүүнийг зах зээлийн бөөний үнээр авах.

Үндсэн хөрөнгө:

2017 онд:	Орон барилга	19.906.688.928	мянган төгрөг
	Тээврийн хэрэгслэл	1.205.169.054	мянган төгрөг
	Тоног төхөөрөмж	8.766.694.913.82	мянган төгрөг
	Тавилга эд хогшил	1.082.254.473.47	мянган төгрөг
	Ном	7.842.697.31	мянган төгрөг
	Нийтийн эзэмшил	237.315.782	мянган төгрөг
	Бүгд	23.205.965.848	мянган төгрөг

6. 4 Хүний нөөцийн бодлого

Байгууллагын хэмжээнд баримтлах хүний нөөцийн бодлогыг ил тод зарчимд тулгуурлан ажилд шинээр авах, томилох, сургаж хөгжүүлэх ажил дүгнэх, урамшуулал олгох зэрэг журмыг байгууллагын дотоод дэг журам, хамтын гэрээнд тусган хэрэгжүүлнэ.

Байгууллагын бүтэц зохион байгуулалтыг оновчтой болгож, удирдлагын шат дамжлагыг цөөрүүлэн, ажлын байрны тодорхойлолт, ажлын үр дүнг үнэлэх үнэлгээг

боловсронгуй болгоно. Эмч, эмнэлгийн ажиллагсдын мэргэжлийн онцлог, ажлын байрны нөхцөл, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, цалин хөлс, урамшууллын тогтолцоог боловсронгуй болгох чиглэлээр дүрэм журмыг шинэчлэн боловсруулж мөрдүүлнэ.

Байгууллагын хүний нөөцийн бодлогыг эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийг хөгжүүлэх бодлого, төвийн 2018-2022 оны үйл ажиллагааны хэтийн төлөвлөгөө, зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай ажлын байрны тодорхойлолт, ажлын үнэлгээг боловсруулан, хүний нөөцийг зөв зохистой бүрдүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Долоо. Хэтийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд учирч болох эрсдэл

ХӨСҮТ-ийн 2018-2022 оны үйл ажиллагааны хэтийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд учирч болох эрсдэл нь:

- Бодлогын өөрчлөлтийн улмаас төвийн бүтэц, тогтолцоо өөрчлөгдөх
- Халдварт өвчний гэнэтийн тахал, цар тахлын улмаас төвийн хэвийн үйл ажиллагаа хэт ачаалалд орж бүх төрлийн нөөц хомсдох
- Олон улсын санхүүжилтээр хэрэгжиж буй төсөл, хөтөлбөрийн үйл ажиллагаа зогсох
- Эдийн засгийн хямралаас шалтгаалсан төсөв мөнгөний хомсдол

ХАЛДВАРТ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ХЭТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ МАТРИЦ

Зорилго 1: Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх үйл ажиллагааны удирдлага төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох зорилгын хүрээнд									
№	Байгууллагын стратеги	Хүрэх үр дүн	Байгууллагын стратегийн үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх үндэсний бодлого, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох	Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх ажил сайжирна	Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	+	+	+			Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
			Шуурхай удирдлагын тогтолцоогоор ажиллах	+	+	+	+	+	
2	ХӨТСА-ны эмч мэргэжилтнүүдийн мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх	Мэргэжилт ний чадавхи сайжирна	Нийгмийн эрүүл мэндийн /тархвар судлаач, тандалтын мэргэжилтэн, лабораторийн эмч мэргэжилтнүүд г.м./ мэргэжилтнүүдийг чадавхижуулах төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх	+	+	+	+	+	ХӨТСА, Хүний нөөцийн алба, Санхүү алба
			Талбарын тархвар судлал сургалтын хүний нөөцийг зохистой бүрдүүлэх, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах замаар сургалтыг өргөжүүлэх Тархвар судлагч эмч нарын мэргэжлийн зэргийг ахиулах, чадавхжуулах	+	+	+	+	+	

			Тасралтгүй сургалт, ажлын байрны сургалтыг тогтмол зохион байгуулж хэвших						
			Англи хэлний мэдлэгийг сайжруулах						
3	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх	Мэргэжилтнүүд гарын авлагатай болно	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээтэй холбоотой халдварын тандалт, судалгаа, эрсдэлт хүчин зүйлийг тогтоох						ХӨСҮТ-ийн ХӨТСА-ны Томуугийн нэгж, ЗХТСТасар ЭТҮХХТ ХӨТСА-ны ЗБТ, УМЭГ, БГХӨСҮТ
			Мэс заслаар төрсөн эхчүүдийн дунд шархны халдварын түвшин тогтоох судалгаа хийх						
			Жирэмсэн эмэгтэйчүүдэд тарьсан томуугийн вакцины үр дүнгийн судалгаа хийх						
		Судалгааны тайлан гарч цаашид анхаарвал зохих асуудлын чиглэл тодорхойлогдсон байна. Үүсгэгчийн бүтэц бүрэн тодорхойлогдсон байна.	Томуу, томуу төст өвчний дарамт, ачааллыг тооцож, хариу арга хэмжээний чиглэл тогтоох.						
			Зоонозын шинэ халдварт өвчний талаар хамтарсан судалгаа хийх						
			Вирүс судлалын уламжлалт эрдэм шинжилгээний бага хурлыг тогмол зохион байгуулах						
			Жилд гадаадын нэр хүндтэй сэтгүүлд 2-3, ХӨСС-д 2-3 нийтлэлийг томуугийн тандалт, судалгааны чиглэлээр; Мэргэжлийн сэтгүүлд 4-5 материал хэвлүүлэх						

		Үүсгэгчийн генотипийг тодорхойлно							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

Зорилго 2: Олон улсын эрүүл мэндийн дүрмийг хэрэгжүүлэх, Шуурхай удирдлагын тогтолцоог ----

№	Байгууллагын стратеги	Хүрэх үр дүн	Байгууллагын стратегийн үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Олон улсын эрүүл мэндийн дүрмийг хэрэгжүүлэх, Шуурхай удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх, бэхжүүлэх	ОУЭМД-ийн үндсэн чадавхи сайжирна	Болзошгүй гамшиг, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үйл явдлын мэдээлэл солилцох, хариу арга хэмжээг шуурхай авах журмыг хэрэгжүүлэх дасгал сургуулилтыг аймгуудад бүсчлэн хийх	+	+	+	+	+	ХӨСҮТ-ийн ХӨТСА-ны ШУН, ТҮН
			Шуурхай удирдлагын нэгжийг өргөтгөх, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийх	+	+	+			
			Аймгуудад ШУН байгуулах, мэдээлэл солилцох, ширээний дасгал сургуулилт хийх. мэргэжилтнүүдийг сургах талаар салбарын байгууллагуудтай хамтран ажиллах	+	+	+	+	+	
		Эрүүл мэндийн сэтгүүлч, хэвлэлийн ажилтнуудыг сургалтад хамруулах, эрсдэлийн үеийн	+	+	+	+	+		
		Шуурхай хариу арга хэмжээний бэлэн байдал хангагдана							

			харилцаа холбооны багийг сургах, дадлагажуулах						
			Үйл явдалд суурилсан програмыг улсын хэмжээнд ажиллуулж	+	+	+	+	+	
			Халдварт өвчний дэгдэлт, нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед авах арга хэмжээний ширээний сургалт, үзүүлэх сургуулийг жилд 2-3 аймагт зохион байгуулах	+	+	+	+	+	
			Аймаг, нийслэлийн ЭМБ-уудыг халдварт өвчний тандалт, судалгааны чиглэлээр мэргэжил арга зүйгээр хангаж, хамтран ажиллах, дэмжлэгт хяналт хийх	+	+	+	+	+	
			Нийслэл, аймгийн түвшинд халдварт өвчний дэгдэлтийн үед шуурхай хариу арга хэмжээ авах багуудын чадавхийг бэхжүүлэх сургалтыг зохион байгуулах	+	+	+	+	+	
2	Шинэ болон сэргэж буй халдвартай тэмцэх сэргийлэх	Шинэ болон сэргэж буй халдвартай тэмцэх сэргийлэх, бэлэн байдал хангагдана	Ази Номхон Далайн Баруун Бүсийн "APSED-III" стратегийг хэрэгжүүлэх үндэсний төлөвлөгөө боловсруулж ажиллах	+	+				ХӨСҮТ-ийн ХӨТСА ТҮН
			Шинэ болон сэргэж буй халдварт өвчний талаар сургалт, сурталчилгааны багцыг бэлтгэх, хэвлүүлэх, түгээх	+	+	+	+	+	
			Зорилтот бүлгийн хүн амыг томуугийн эсрэг вакцинаар дархлаажуулах, улмаар нийт хүн амын дундах хамралтыг	+	+	+	+	+	

			нэмэгдүүлж, олон нийтэд хүргэх эрүүл мэндийн мэдээллийг нэмэгдүүлэх,						
3	Үндэсний хэмжээнд Эрүүл мэндийн байгууллагын халдвар хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх	ЭМБ-ын тогтолцоо бэхжинэ	Эрүүл мэндийн сайдын 186, 187 дугаар тушаалын хэрэгжилтэнд дэмжлэгт хяналт, үнэлгээ хийх	+	+	+			ХӨСҮТ-ийн ХӨТСА, ЭТҮХХТСТ
			Эрсдэлт бүлгийн хүн ам, эрүүл мэндийн байгууллагын ажилтан, цусны донор, эмнэлгийн мэргэжилтэн бэлтгэх сургуулийн оюутнуудад В вирүст хепатитийн халдварын эсрэг дархлаажуулалтыг зохион байгуулах;	+	+	+	+	+	
			Эхээс урагт дамжих халдвартай тэмцэх талаар журам, зааврыг шинэчлэх	+	+				
4	Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх	Вирүст хепатитийн хяналт, тандалт сайжирна Хүн амын мэдлэг нэмэгдэж, өртөлт буурна	Вирүст хепатитийн мэдээллийн цахим сангийн бүртгэлийн төрийн болон иргэний нууц хамгаалалтыг чанд баримтлах журам боловсруулан, мэдээллийн нэгдсэн цахим сан байгуулах	+	+	+			ХӨСҮТ-ийн ХӨТСА, ДА
			Элэг бүтэн монгол хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллах	+	+	+	+	+	
			Хүн ам, эрсдэлт бүлгийн дунд хепатитийн вирүст халдварын мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, урьдчилан	+	+	+	+	+	

			сэргийлэх, эрсдэлт зан үйлийг өөрчлөх, эрүүл аж төрөх зан үйлийг төлөвшүүлэх ажлыг өргөн хүрээтэй зохион байгуулах,						
		Хоол хүнсээр дамжих өвчний журам хэрэгжиж, хариу арга хэмжээний чадавх сайжирна	ЭМС-ын А 328 тоот тушаалаар батлагдсан журмыг хэрэгжүүлэх, сургагч багш бэлтгэх, дасгал сургуулилт хийх	+	+	+	+	+	
		Гэдэсний халдварт өвчний хяналт сайжирна	Гэдэсний халдварт өвчнөөр өвчлөөд эдгэрэгсэд, нян тээгчдийн диспансерийн хяналтын чанар, эрүүлжилтийг хянах тусгайлсан үнэлгээ хийх	+	+	+	+	+	
		Үндэсний хөтөлбөр хэрэгжинэ	Халдварт өвчнөөс сэргийлэх, хянах үндэсний хөтөлбөрийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлж ажиллах	+	+	+			
		Хэтийн төлөвийг тогтоож, мэрэгжилтнүүдийн гарын авлага болно	Халдварт өвчний 2030 он хүртэлх хэтийн төлөвийг шинэчлэн тогтоох				+	+	+
5		Мэргэжилтнүүд чадавхжина.	Зоонозын халдварын тандалтын чиглэлээр хүн, мал эмнэлэг, зэрлэг ан амьтны асуудал хариуцсан байгууллагуудын хамтарсан уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах	+	+	+	+	+	+

Зорилго 3: Үндэсний хэмжээнд халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ бий болгож, лабораторийн оношлогооны чадавхийг нэмэгдүүлэх зорилгын хүрээнд

№	Стратеийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Шинэ болон сэргэж байгаа халдварт өвчний үед лабораторийн оношлогооны бэлэн байдлыг хангах халдварын эрсдлийг бууруулах	Лабораториос шалтгаалсан халдвар гарахгүй байх	Шаардлагатай мэргэжлийн их эмчээр хангагдсан хувь						НЛА
			Тухайн жилд тасралтгүй сургалтанд хамрагдсан лабораторийн ажилтны эзлэх хувь						НЛА
			Зайлшгүй шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжийн хангалт						НЛА
			Зайлшгүй шаардлагатай урвалж оношлуурын хангалт						НЛА
2	Микробиологийн лавлагаа лабораторийг бэхжүүлэх, тэргүүлэх чиглэлийн өвчнүүдийг оношлох лабораторийн оношлогооны чадамжийг нэмэгдүүлэх	Микробиологийн лавлагаа лабораторийн үйл ажиллагаа жигдэрнэ	III зэрэглэлийн лабораторийн барилгын ажилд явцын хяналт тавих,						НЛА
			лавлагаа лабораторийн чиг үүрэг үйл ажиллагааг тодорхойлсон журам боловсруулах						НЛА
			Лавлагаа шинжилгээг тогтмол хийх						НЛА
			Илгээмж шинжилгээний сорьц тээвэрлэх систем төслийг боловсруулж хэрэгжүүлэх						НЛА
			Сорьц хадгалах тээвэрлэх удирдамж гарын авлага гаргаж ЭМЯ-ны сайдын тушаалаар батлуулах						НЛА

3	Халдварт өвчний лабораторийн сүлжээ байгуулах нөхцөл бүрдүүлэх,	Сүлжээнд хамрадсан лабораторийн хувь 60 дээш хувь хүрнэ	Лабораторийн эмч мэргэжилтнүүдийн мэргэжүүлэх сургалтанд хамруулсан хувь						НЛА
			Эмнэлгийн лабораторийн чадавхид тавих шаардлага MNS ISO 15198:2015 шаардлагыг хангуулах						НЛА
			Зайны сургалтанд хамрагдсан лабораторийн мэргэжилтний эзлэх хувь						
			Мэргэжлийн зэрэгтэй лабораторийн мэргэжилтний хувь						НЛА
			Зайлшгүй шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь						НЛА
			Зайлшгүй шаардлагатай урвалж оношлуурын хангалтын хувь						НЛА
			Сүлжээний лабораториудад үйл ажиллагааны үнэлгээ хийх						НЛА
			Сүлжээний лабораториудад үйл ажиллагааны тайлан мэдээг нэгтгэн дүгнэж гаргах журам боловсруулж хэрэгжүүлэх						НЛА
4	Чанарын хяналтын барим бичгийг боловсруулж, гадаад	Чанарын гадаад хяналтанд лабоарториуд 90% нь	Чанарын хяналтын барим бичгийг боловсруулах						НЛА
			Үндэсний чанарын гадаад хяналтанд лабораториудыг хамруулсан хувь						НЛА

	хяналтыг өргөжүүлэн дотоод хяналтыг тогтмолжуулах	хамрагдсан байна.	Чанарын дотоод хяналтын заавар боловсруулан нэвтрүүлэх							НЛА
5	Үндэсний чанарын хяналт, лаборатори байгуулах	Чанарын гадаад, дотоод хяналтыг зохицуулах лабораторитой болж, лабораториудыг үндэсний чанарын хяналтанд бүрэн хамруулж лабораторийн сүлжээ болон зөвлөх үйлчилгээг өргөжүүлэх .	Үндэсний лавлагаа, чанарын хяналт, баталгаажуулалтын лабораторийн төсөл боловсруулан батлуулах							НЛА
			Лабораторийн сүлжээнд лабораториудыг үе шаттайгаар хамруулах						НЛА	
			Чанарын хяналт, шинжилгээний баталгаажуулалтыг хийх, зөвлөх үйлчилгээгээр хангах						НЛА	
			Сургалт зохион байгуулах, сүлжээний лабораторийн чадавхийг сайжруулах, хүний нөөцийг сургах						НЛА	
			Сүлжээний лабораториудад үйл ажиллагааны үнэлгээ хийх						НЛА	

Зорилго 4 БЗДХ, ХДХВ-ийн халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх, эрүүл мэндийн цогц, чанартай тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлж, халдварын тархалтыг бууруулах зорилгын хүрээнд

№	Стратеийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-оос сэргийлэх үйл ажиллагааг чанаржуулж	БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тусламж үйлчилгээний	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн суурь тусламж болон жирэмсний хяналтыг БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын тусламж үйлчилдгээтэй уялдуулах	*	*				ХӨСҮТ,ЭМЯ

	өргөжүүлэх, хууль эрх зүйн таатай орчинг бүрдүүлэх, удирдлага зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох,	чанар хүртээмж сайжирна.	бодлогын баримт бичиг боловсруулах сайжруулах						
			БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын идэвхтэй илрүүлгийн компани ажлыг зохион байгуулах	*	*	*			ХӨСҮТ, Аймаг нийслэлийн ЭМГ,ЗДТГ
			Өмчийн бүх хэлбэрийн эрүүл мэндийн байгууллагуудад үзүүлж байгаа БЗДХ, ХДХВ-ын тусламж үйлчилгээний чанарт үнэлгээ хийх	*					ЭМЯ ХӨСҮТ НЭМГ
			БЗДХ-ын зарим тохиолдлуудад (мэдрэлийн тэмбүү, бэлгийн үү, заг хүйтний хүндрэл, бэлгийн херпес) эмнэлгийн хуудас олгох үйл ажиллагааг нэвтрүүлэх	*	*	*	*	*	ЭМЯ, ЭМНДЕГ, ХӨСҮТ
			БЗДХ/ХДХВ/ДОХ-ын тандалт сэргийлэлт мэдээлэл сургалт сурталчилгааны нэгжийг албан дээр байгуулж үйл ажиллагааг тогтворжуулах шаардлагатай хүний нөөцийг нэмэгдүүлэх (халдвар судлаач, сэтгэлзүйч)						ЭМЯ ЭМХҮТ СЯ ХӨСҮТ
2	БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын нууцлал, хамгаалалт бүхий бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлэх, төр, төрийн бус	БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан,	БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан, цахим сүлжээг бий болгох	*	*	*	*	*	ХӨСҮТ,ЭМЯ

	болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааг уялдуулах	цахим сүлжээг бий болно.							
3	БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын эмчилгээнд шаардлагатай эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, урвалж, оношлуурын хангамжийн тогтвортой байдлыг хангах	БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын эм оношлуурын зардлыг улсын төсөвт 2020 онд бүрэн суугдаж ЭМД-аас зарим үйлчилгээ санхүүжих эрхзүйн орчин бүрдсэн байна.	БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын эмийг улсын төсөвт бүрэн суулгах, санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх	*	*	*	*	*	ЭМЯ СЯ ХӨСҮТ
			БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын оношлогоонд шаардлагатай өртөг өндөр бүхий шинжилгээнүүдийг (PCR, VL, CD4 тоолох ба бусад) ЭМД хамруулах эрхзүйн орчинг бүрдүүлэх		*	*	*		
			ХДХВ/ДОХ-ын хөнгөвчлөх тусламж үйлчилгээг ЭМД хамруулах асуудлыг судалж эрхзүйн орчинг бүрдүүлэх	*	*	*			
4	БЗДХ, ХДХВ/ДОХ-ын чиглэлээр эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний нөөцийг	Стандарт удирдамжын дагуу орон тоо хангагдана	БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын төрөлжсөн мэргэжлийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулах	*	*				ЭМЯ, ЭМХТ ЭМНДЕГ, ХӨСҮТ
			БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын эмч бэлтгэх	*	*	*			

нэмэгдүүлэн сургалтад хамруулах									
---------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Зорилт 5: Сүрьеэгийн илрүүлэлт, оношлогоо, эмчилгээнд шинэлэг аргыг нэвтрүүлж, салбар хоорондын олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх зорилтын хүрээнд:

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Хүн амын дунд сүрьеэ өвчнийг эрт илрүүлэх, төгс эмчлэх замаар халдварын тархалтыг хязгаарлах	Сүрьеэгийн илрүүлэлтийг нэмэгдүүлж, эмчилгээний үр дүнг 90%-д хүргэж, нас баралтыг 2015 оны үзүүлэлтээс 30%-иар бууруулна.	Орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллага, эмч мэргэжилтнийг сүрьеэгийн идэвхтэй илрүүлэлт хийх чиглэлээр чадавхижуулах						ХӨСҮТ-СТСА
			Хавьтлын илрүүлэлтэд гэрээр хүрч очих үйл ажиллагааг туршилт байдлаар нэвтрүүлэх						ХӨСҮТ-СТСА
			Хүүхдээс шинжилгээний сорьц цуглуулах (string test) аргыг судлах, нэвтрүүлэх						ХӨСҮТ-СТСА
			Сүрьеэгийн үндэсний лавлах лабораторит молекул биологийн шинжилгээний төрлийг нэмэгдүүлэх						
			ХӨСҮТ-ийн сүрьеэгийн клиникийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх						ХӨСҮТ-СТСА
			Олон эмэнд тэсвэртэй сүрьеэгийн богино хугацааны эмчилгээг нэвтрүүлэх						ЭМЯ, ХӨСҮТ

			Тусламж, үйлчилгээний стандарт, удирдамж, заавар журмыг шинэчлэн боловсруулах						ЭМЯ, ХӨСҮТ
			Сүрьеэтэй өвчтөнд үйлчилгээ үзүүлэгчийн санаачлагаар хийгдэх ХДХВ илрүүлэх шинжилгээг тогтмол хийх						ХӨСҮТ
			Сүрьеэгийн лабораториудыг урвалж бодис, тоног төхөөрөмжөөр хангах						ХӨСҮТ
			Сүрьеэгийн 2 дугаар эгнээний эмийг улсын төсвөөр санхүүжүүлэх арга хэмжээ авах, эмээр тасралтгүй хангах						ЭМЯ, СЯ, ХӨСҮТ
			Сүрьеэгийн эмийг гадаад чанарын хяналтад хамруулах						ЭМЯ, ХӨСҮТ
			Сүрьеэгийн эмийн агуулах барих						ЭМЯ, СЯ, ХӨСҮТ
			Тархвар судлал болон сүрьеэгийн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх, ашиглах талаар эмч, мэргэжилтнүүдийг чадавхижуулах						ХӨСҮТ
			“Сүрьеэгийн эмчилгээний үр дүн буурахад нөлөөлж байгаа хүчин зүйлийг судлах” судалгаа хийх						ХӨСҮТ-СТСА
			Маш олон эмэнд тэсвэртэй сүрьеэгийн эмчилгээний үр дүнг дагаж судлах, үр дүнг тооцох						ХӨСҮТ-СТСА
			Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах сүрьеэгийн илрүүлэлтийн байдалд харьцуулсан судалгаа хийх						ХӨСҮТ-СТСА

		Интерферон гаммаг (IGRA) аргаар сүрьеэгийн халдварыг илрүүлэх аргыг нэвтрүүлэх							ХӨСҮТ-СТСА
		Сүрьеэгийн тандалт, бүртгэл мэдээллийн цахим тогтолцоог нэвтрүүлэх							ХӨСҮТ-СТСА
		Сүрьеэтэй өвчтөний тусламж, үйлчилгээнд үзүүлж буй зардлын дүн шинжилгээ хийх							ХӨСҮТ-СТСА
2	Олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн үйлчлүүлэгч төвтэй тусламж, үйлчилгээг цогц байдлаар үзүүлэх талаар дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ	Бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч нарт зориулсан ухуулга нөлөөллийн ажил зохион байгуулах							ХӨСҮТ-СТСА
		Энэрэл эмнэлэг, халамжийн төвүүд, ТББ-ийг түшиглэн эмзэг бүлгийн сүрьеэтэй өвчтөнийг эмчлэх, хооллох нэгж байгуулах							ХӨСҮТ, ХНХЯ, НЭМГ
		Аймаг, дүүргийн сүрьеэгийн байгууллагад сэтгэл зүйн кабинет байгуулах, тогтмол ажиллуулах							ХӨСҮТ
		Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, мэргэжилтэнд сүрьеэгийн оношилгоо, эмчилгээний чиглэлээр сургалт зохион байгуулах							ХӨСҮТ, МХХЭМБХ
		Иргэний нийгмийн байгууллага болон олон нийтийн байгууллагыг эрсдэлт бүлгийн хүн амд сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах ажилд татан оролцуулах							ХӨСҮТ, НЭМҮТ, ТББ

			Халдварын сэргийлэлт, хяналтыг сайжруулах чиглэлээр эмч, мэргэжилтнүүдэд тасралтгүй сургалт зохион байгуулах							ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
			Эрүүл мэндийн ажилтныг хувийн хамгаалах хэрэгслээр хангах							ХӨСҮТ, Аймаг, нийслэлийн ЭМГ
			Улаанбаатар хотын дүүргүүдийн хорооны сайн дурын идэвхтэн, нийгмийн ажилтнуудыг хүн амын дунд ухуулга мэдээллийн ажил хийх чиглэлээр чадавхжуулах							ХӨСҮТ, нийслэлийн ЭМГ

Зорилго 6 Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчний тандалтыг эрчимжүүлэх, дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх замаар тарилгаар сэргийлэгддэг халдварт өвчний тохиолдол эндэгдлийг бууруулах, хяналтад авах, устгах нөхцлийг бүрдүүлэх

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1.	Дархлаажуулалтын хамралтыг нэмэгдүүлэх хүн амын дундах дархлал тогтоцын	Товлолын дархлаажуулалтын хамралт, бүрэн тунгийн хамралтыг нэмэгдүүлж, хүн амын дархлал тогтоцын	Хамралтын цахим бүртгэлийн программыг үе шаттайгаар нэвтрүүлэх, цахим сан байгуулах	+	+	+			ЭМЯ, ХӨСҮТ
			Товлолын дархлаажуулалтын хамралтын судалгаа хийх	+	+	+	+	+	
			Дархлаажуулалтын дараах дархлал тогтоцын түвшингийн судалгаа хийх	+	+	+	+	+	

	түвшинг өндөр байлгах замаар дархлаажуулалттай халдварт өвчний өвчлөл, эндэгдлийг бууруулах.	түвшин, өвчлөлийн хөдлөл зүй, хандлагад суурилан, дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг төлөвлөсөнөөр тарилгаар сэргийлэгдэх халдварт өвчнийг хяналтад авч, халдварт саа өвчнийг устгасан байдлаа хадгалах	Дархлаажуулалтын хөгжлийн мэдээлэл, харилцааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	+	+	+	+	+	
2.	Улаанбурхан, улаанууд өвчний тандалт, хяналтыг сайжруулах, улаанбурхан өвчин бусад улс орноос зөөвөрлөгдөн орж ирэхээс сэргийлэх, хариу арга хэмжээний бэлэн байдлыг хангах,		Улаанбурхан, гахайн хавдар, улаануудын хавсарсан вакцины хамралтыг сайжруулах	+	+	+	+	+	ЭМЯ, ХӨСҮТ
			Улаанбурхан, улаануудыг хяналтад авах, өвчлөлийг таслан зогсоох стратегийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх	+	+				
			Халууралт, тууралттай халдварт өвчний тохиолдолд суурилсан тандалтын тогтолцоог бэхжүүлэх	+	+	+	+	+	
			Улаанбурханы үндэсний лабораторийг бэхжүүлж, улаанбурханы сэжигтэй тохиолдол бүрийг баталгаажуулах	+	+	+	+	+	
			Эрсдэлт бүлгийн хү амын дунд 4 жил тутамд улаанбурханы эсрэг нэмэлт дархлаажуулалтыг зохион байгуулах	+			+		
			Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн дунд	+	+	+	+	+	

			улаанбурхан, улаануудын эсрэг дархлал тогтцын түвшинг судлах						
			Эх, нярайн эрүүл мэндийн тандалтын тогтолцоогоор төрөлхийн улаануудын хамшинжийн тандалтыг хийх, хяналт хийх.	+	+	+	+	+	
3.	Халдварт саа өвчнийг устгасан байдалаа хадгалах,		Хүн амын дундах полиовирусийн эргэлтийг лабораториор тандах	+	+	+	+	+	ЭМЯ, ХӨСҮТ
			Халдварт саа өвчний тандалтын журмыг шинэчлэх, Халдварт саа өвчин гарахаас сэргийлэх бэлэн байдал, хариу арга хэмжээний үндэсний төлөвлөгөөг боловсруулах	+	+				
			Эрсдэлт бүлгийн хүн амд шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт дархлаажуулалт хийх	+	+	+	+	+	
			Халдварт саагийн эсрэг идэвхигүйжүүлсэн вакциныг дархлаажуулалтад үе шаттайгаар нэвтрүүлэх бэлтгэл хангах, нэвтрүүлэх	+	+	+	+	+	
			Нярайг В гепатитын эсрэг вакцинаар төрсний дараа 24 цагийн дотор дархлаажуулалтад хамруулах	+	+	+	+	+	

		Сайн дурын болон сэргийлэх тарилгад хамрагдах шаардлагатай ажил үйлчилгээний жагсаалтын дагуу В гепатитын эсрэг вакцинаар дархлаажуулах ажлыг эрчимжүүлэх.	+	+	+	+	+	
		HBsAg, HBeAg тээгч жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс төрсөн нярайд ВВГ-ын эсрэг өвөрмөц иммуноглобулиныг вакцинтай хавсарч хэрэглэх, дүнг судлах.	+	+	+	+	+	
		Дархлаажуулалтын олон жилийн төлөвлөгөөг санжүүжилтийн хамт боловсруулан, хэрэгжүүлэх	+	+	+	+	+	
4.	Дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг бүхий л шатанд бэхжүүлж, хүний нөөцийн чадавхийг сайжруулж, аюулгүй, чанартай вакцинаар хүн амыг дархлаажуулах, эрүүл мэндийн бусад	Анагаахын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төгсөлтийн өмнөх болон дараах сургалтын хөтөлбөрт дархлаажуулалтын хичээлийн талаарх судалгаа хийх	+	+	+	+	+	ЭМЯ, ХӨСҮТ
		Сургалтын хөтөлбөрт “Улаанбурхан, улаанууд, төрөлхийн улаанууд зэрэг дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчнийг тандах, илрүүлэх, оношлох, эмчлэх” хичээлийг оруулах боломжыг судлах, тусгах	+	+	+			
		Төр, хувийн хэвшлийн эмч мэргэжилтэнийг дархлаажуулалтын чиглэлээр сургах, мэргэжлийн нийгэмлэг, холбоодтой хамтран сургалт,	+	+	+	+	+	

салбарын хөтөлбөртэй уялдуулах	зөвлөгөөн, уулзалт зохион байгуулах						
	Эрүүл мэндийн байгууллагын анхан шатны нэгжид дархлаажуулалтын чиглэлээр ажиллах хүний нөөцийг тасралтгүй бэлтгэх, давтан сургах	+	+	+	+	+	
	Интерактив сургалтын материал боловсруулах, тэнхимийн болон ажлын байрны сургалт зохион байгуулах	+	+	+	+	+	
	Хот, суурин газрын дархлаажуулалтын үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг нотолгоонд суурилан бэхжүүлэх						
	Дархлаажуулалтад үйл ажиллагааг чанартай, аюулгүй вакцинаар тасралтгүй хангах	+	+	+	+	+	
	Дархлаажуулалт бүхий халдварт өвчнөөс сэргийлэх талаарх сургалт сурталчилгааг тогтмол зохион байгуулах	+	+	+	+	+	
	Вакцин, биобэлдмэлийн хүйтэн хэлхээний тоног төхөөрөмжийн багтаамж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	+	+	+	+	+	

			Дархлаажуулалтын дараах урвал, хүндрэлийн тохиолдлыг эмийн гаж нөлөөний цахим бүртгэлд оруулах	+	+				
			Хүүхдийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд элсэн ороход товллын дархлаажуулалтад бүрэн хамрагдсан эсэхийг шалгаж, нөхөн дархлаажуулах	+	+	+	+	+	
			Бактерийн шалтгаант инвазив өвчний суурь болон өргөтгөсөн тандалт хийх	+	+	+	+	+	
5.	Дархлаажуулалтанд шинэ вакциныг нэвтрүүлэх		Пневмококкийн эсрэг вакциныг дархлаажуулалтад нэвтрүүлэх	+	+				
			Дархлаажуулалтын үндэсний товллыг шинэчлэх	+	+				
			Шинэ вакциныг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай санхүүжилтийн тогтвортой байдлыг хангах	+	+	+	+	+	
									ЭМЯ, ХӨСҮТ

Зорилго 7: Халдварт өвчнийг оношлох, эмчлэх үйл ажиллагааны чанар хүртээмжийг сайжруулах, удирдлага төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох зорилгын хүрээнд

№	Стратеийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
	Үндэсний болон орон нутаг, дүүргүүдийн түвшинд	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний салбар хоорондын	Хөдөө орон нутаг, нийслэл дүүргийн эмч нарт мэргэжил арга зүйн зөвөлгөө, сургалт зохион байгуулах /утсаар, телемедицин, дуудлагаар /	*	*	*	*	*	ЭТҮСалбар Хүний нөөцийн хөгжлийн алба

халдварт өвчний чиглэлээр харилцан холбоог бэхжүүлэх	уялдаа холбоо сайжирсан байна.	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд цахим программ хангамжийг нэвтрүүлэх	*	*	*	*	*	Статистик мэдээлэлийн тасаг Чанарын алба
		Халдварт өвчтэй төрөх, эмэгтэйчүүдийн эмчилгээ, сувилгааны удирдамж боловсруулж, мөрдүүлэх	*	*	*	*	*	
		Яаралтай тусламжийн тасгийн үйл ажиллагааг орчин үеийн халдвар хяналтын болон оношлогооны түвшинд хүрэхүйц хэмжээгээр тоноглох	*	*	*	*	*	
Халдварт өвчний оношлогоо, эмчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах	Сүрьеэ өвчний үеийн мэс заслын тусламж үйлчилгээний чанар сайжирна.	Яаралтай тусламж, эрчимт эмчилгээ, эх барих-эмэгтэйчүүд болон хөнгөвчлөх эмчилгээний чиглэлээр эмч нарыг төрөлжүүлэн бэлтгэж, чадваржуулах	*	*	*	*	*	ЭТҮСалбар Халдвартын клиник Сүрьеэгийн клиник Чанарын алба Эм зүйн тасаг Зоонозын халдварын тасаг
		Нас баралт зонхилон тохиолдох /амьсгалын зам, вируст гепатит, гэдэсний халдвар, ХДХВ/ДОХ	*	*	*	*	*	
	Халдварт өвчний үеийн дуудлага, тусгаарлалт, яаралтай тусламж үйлчилгээнд чанарын ахиц гарсан байна.	зэрэг / халдварын чиглэлээр эмч нарыг төрөлжүүлэн бэлтгэж, чадваржуулах	*	*	*	*	*	
	Шинэ болон дахин сэргэж буй халдварууд /томуу, боом, хумхаа, ХДХВ/ДОХ, ОЭДС, бруцеллөз/-ын эмнэлзүйн судалгаа хийх	*	*	*	*	*		
		Цусан дахь эмийн концентраци тодорхойлох, вирус тоолох зэрэг лабораторийн үйл ажиллагааг эмнэлзүй, эмчилгээтэй уялдуулан практикт хэрэглэх	*	*	*	*	*	

			ВГВ, ВГД, ВГС элэгний архаг үрэвсэл, элэгний дутагдалын оношлогоо, эмчилгээний удирдамжийг шинэчлэн боловсруулах	*	*				
			Вируст гепатитийн В болон Д халдвараар өвчилсөн бага насны /0-5 насны/ хүүхдийн эмнэлзүй, эмчилгээний онцлог судалгаа хийх	*	*	*	*	*	
	“Элэг бүтэн монгол” үндэсний хөтөлбөрийн 2 дах шатны үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Хепатитийн тархалтыг тогтоож, илрүүлэг оношлогоо, эмчилгээний чадавхи сайжирч, вируст хепатитийн шалтгаант элэгний хатуурал, элэгний өмөнгийн шалтгаант өвчлөл нас баралт буурна.	Зорилтод бүлгийн хүн амын дунд хепатитийн В, С вирус халдварын эрт илрүүлэгийг үе шаттайгаар зохион байгуулах	*	*	*	*	*	ЭТҮСалбар Чанарын алба Халдвартын клиник Эм зүйн тасаг
	Эм зүйн тусламж үйлчилгээний хангамж хүртээмжийг сайжруулах,зо хистой хэрэглээ бий болгох	Зайлшгүй шаардлагатай эмээр тасралтгүй хангасан байна.Үйлчлүүлэгчдийн дунд зөв зохистой эмийн хэрэглээний талаарх мэдлэгийн түвшин	Зайлшгүй шаардлагатай эмийн 8 дахь жагсаалтын дагуу ХӨСҮТ –н хэмжээнд хэрэглэх эмийн жагсаалтыг шинэчлэн батлуулж гаргах Азийн хөгжлийн банкны төслийн хүрээнд үйлчлүүлэгчдэд үйлчлэх эмийн санг ХӨСҮТ д байгуулах ажлын хүрээнд эмийн тооцоолол ,хүний нөөцийн судалгааг хийж төсөвт тусган ажиллах	*	*				ЭТҮСалбар Халдвартын клиник Сүрьеэгийн клиник Чанарын алба Эм зүйн тасаг
				*	*	*			

		дээшилсэн байна.							
Эмийн чанар аюулгүй байдлыг бэхжүүлэх	Эм зүйн тусламж үйлчилгээ сайжирсан байна		Эмийн гаж нөлөөний мэдээллийг бүртгэж, мэдээллэх	*	*	*	*	*	Эм зүйн алба ХҮИТА Эм зүйн алба
			Сүрьеэгийн эмийн агуулахыг стандартын дагуу засварлан өргөтгөх	*	*				
Эмнэлгийн халдвар хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх	Мэс заслын дараах болон эмнэлгээс шалтгаалах халдвар гаргахгүй ажиллана. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг хангаж ажлын байран дахь эрсдлийг гаргахгүй ажиллана.	Халдвар хяналтын ажилтан бэлтгэх сургалт явуулах							ЭТҮСалбар Халдвартын клиник Сүрьеэгийн клиник Чанарын алба Эм зүйн тасаг
		ЭМСХХ -5 төслийн хүрээнд ариутгалын тасгийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх	*	*					
Халдварт өвчний сувилахуйн үйл ажиллагааны удирдлага, менежментийг сайжруулах	Халдварт өвчний сувилахуйн стандарт удирдамжийг боловсруулан хэрэгжүүлж, сувилахуйн тусламж үйлчилгээний	Сувилахуйн хүний нөөцийг нэмэгдүүлэх, ажлын ачааллыг тэнцвэржүүлэх, ажиллах таатай орчин бүрдүүлэх		*	*	*	*	*	ЭТҮСалбар Сувилахуйн алба
		Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний удирдлага, төлөөлөл мэргэжлийн хяналтын тогтолцоог бүх шатанд хэрэгжүүлэх	*	*	*	*	*		

		чанарыг дээшлүүлсэн байна	Нийгмийн эрүүл мэндийн сувилахуйн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлэх	*	*	*	*	*	
Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах	Сувилахуйн чанартай тусламж үйлчилгээг үзүүлнэ	Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах	Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах	*	*	*	*	*	ЭТҮСалбар Сувилахуйн алба
		Үйлчлүүлэгч төвтэй нотолгоонд суурилсан сувилахуйн тусламж үйлчилгээг хөгжүүлэх	Үйлчлүүлэгч төвтэй нотолгоонд суурилсан сувилахуйн тусламж үйлчилгээг хөгжүүлэх	*	*	*	*	*	
		Сувилахуйн тусламж үйлчилгээнд шинэ технологи нэвтрүүлэх, чанарын хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх	Сувилахуйн тусламж үйлчилгээнд шинэ технологи нэвтрүүлэх, чанарын хяналтын тогтолцоог бэхжүүлэх	*	*	*	*	*	
		Сувилахуйн тусламж үйлчилгээнд гадаад дотоод хамтын ажиллагааг дэмжин хөгжүүлэх	Сувилахуйн тусламж үйлчилгээнд гадаад дотоод хамтын ажиллагааг дэмжин хөгжүүлэх	*	*	*	*	*	

Зорилго 8 Хүн амын эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурласан эрдэм шинжилгээ, сургалт, судалгааны ажлыг өргөжүүлэн хөгжүүлж, түүний практик үр өгөөжийг дээшлүүлэх зорилгын хүрээнд

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
с	Эрдэм шинжилгээний	Эрдэм шинжилгээ,	Шалгуур үзүүлэлтийн дагуу Эрдмийн зөвлөлийн хурлаар	*	*				Эрдэм шинжилгээн

	салбарын удирдлага, зохион байгуулалт, төлөвлөлтийг боловсронгуй болгох	судалгааны үйл ажиллагааны эрхзүйн орчин бүрдэж судлаачдын идэвхи нэмэгдэж үйл ажиллагааны хүрээ тэлэгдэнэ.	клиникийн профессор,хүндэт профессор цол олгох						ий салбар ХӨСҮТ-ийн захиргааны хамт
			Төвийн эмч, сувилагч нарыг сонгон шалгаруулалтаар магистр, доктор, олон улсын сургалтанд суралцахад, байгууллагын дэмжлэг урамшуулал үзүүлэх /дотоод журамд оруулах/			+	*	*	
			Ариутгалын сувилагчийг сувилагч мэргэжилтэй боловсон хүчнээр бэлтгэх	+	+	+	+	+	
ХӨСҮТ-ийн эрдэм шинжилгээний чадавхийг сайжруулах	ХӨСҮТ-ийн хүний нөөцийн чадавхи нэмэгдэж үйл ажиллагааны үзүүлэлт сайжирна. Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх, халдварт өвчнийг эмчлэх оношлох үйл ажиллагааг шинжлэх ухааны нотолгоонд тулгуурлан	Сүрьеэгийн резединт эмч нарын суралцах хугацааг 9 сар болгох,ДОХ/БЗДХ/ -н эмч нарыг 6 сараар бэлтгэх хөтөлбөр боловсруулах төлөвлөсний дагуу хийж хэрэгжүүлэх		*	*			ЭМЯ Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв	
		Эмнэлгийн мэргэжилтнийг нарийн мэргэшүүлэх,гадаад харилцааны мэргэжилтэнг байгууллагын дотоод нөөц боломжоор хавсран ажлуулах	+	+	+	+	+	ХӨСҮТ-ийн захиргаа, эрдэм шинжилгээн ий салбар бусад салбар нэгжийн хамт	
		Анагаах ухааны доктор		1	1	1	1		

	зохион байгуулд өвч өвчлөл, эндэгдэлд эерэг үзүүлэлт гарч, эдийн засгийн хэмнэлт бий болно.	Шинжлэх ухааны доктор			1		
		ШУ-ны Дэд профессор, Профессор		1	1	1	
		АУ-ны магистр	2	3	3	3	5
		Ахлах болон тэргүүлэх зэргийн эмч	1	5	4	5	5
		Зөвлөх эмч		1	1	1	2
		Эмч,сувилагч нарын сургалтыг мэргэжлийн нийгэмлэг,төрийн бус байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах	*	*	*	*	*
		Яаралтай тусламж,хүүхдийн чиглэлээр эмч ,сувилагч нарыг нарын мэргэшүүлэх	*	*	*	*	*
		Эрдмийн зөвлөл дотоод гадаадын төсөл судалгааны ажлыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хэрэгжилт, тайланд үнэлгээ хийж мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах	*	*	*	*	*
		Зорилгод чиглэсэн Эрдэм шинжилгээний төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, үр дүнг тооцох хянах	*	*	*	*	*

Зорилго 9 Байгууллагын удирдлагын ил тод нээлттэй хагас бие даасан тогтолцоог нэвтрүүлэх

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Эмнэлэгийг улс төрөөс хараат бус ,хамтын удирдлагатай хагас бие даасан тогтолцоонд хүргэх	Байгууллагын бие даасан байдалтай болсноор үйл ажиллагаа жигд тогтвортой болох	Үйлчлүүлэгчийн эрэлт хэрэгцээ,тусламж үйлчилгээний орчин үеийн чиг хандлагатай уялдуулан байгууллагын удирдлага зохион байгуулалтыг өөрчлөх	+	+	+			Захиргаа, ЭТС
			Амбулторийг Зөвлөх поликлиник Мэс заслын клиник , ЭЭЯТК болгох, Элэгний клиникийг өргөжүүлэн төлөвлөгөө боловсруулан, судалгаа хийх						Захиргаа, Хүний нөөцийн алба
			Удирдлагын баг болон алба тасгийн эрхлэгч, эдийн засагч,менежер нарыг санхүүгийн чиглэлийн сургалтад хамруулах						Сургалт хөгжлийн алба
Ажиллагсад үйлчлүүлэгч нарт зориулан тав духтай ээлтэй орчин бүрдүүлэх	Ажилчдын ажлын бүтээмж өндөрсөж үйлчлүүлэгчийн сэтгэлд нийцсэн чанартай үйлчилгээг үзүүлнэ.	Сэтгэлд нийцсэн үйлчилгээ,хандлага харилцаа ёс зүйн тасралтгүй сургалт явуулах						Сургалт хөгжлийн алба, Ёс зүйн хороо	
		Байгууллагын соёл үйлчилгээний талаар албаны төлөвлөгөө гарган батлуулах						Соёл үйлчилгээний алба	
		Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан орчин нөхцөл бүрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах			+	+	+	Соёл үйлчилгээний алба, Хангамж үйлчилгээний инженер технологийн алба	

			Ажилчдын чөлөөт цаг өнгөрүүлэх, чийрэгжүүлэх танхим болох/спорт цогцолбор/						
	Эмнэлэгийн хамтын ажиллагаа, маркетинг хөгжүүлэх	Гадаад харилцаа холбоо өргөжиж, хүний нөөцөөр тасралтгүй хангагдах	Байгууллагыг түшиглэсэн сургалтын бааз эмнэлэг болох /АШУИС, АЧ АИС тай хамтран ажиллах/						Захиргаа, Санхүүгийн алба, Сургалт хөгжлийн алба

Зорилго 10: Эрүүл мэндийн салбарын бодлоготой уялдсан хүний нөөцийн хөгжлийн зураглал, менежементийг нэвтрүүлэх

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Эрүүл мэндийн хүний нөөцийн бодлогод үндэслэн залгамж үеийн хөтөлбөр боловсруулах	Мэргэшсэн хүний нөөцийн багтай болох	Багш шавийн холбоо тогтоох шинэ ажилтанд зааж сургах дагалдуулах	*	*	*	*	*	Хүний нөөцийн алба
			Ажлын байрны зураглал гаргах	*	*				
			Сэтгэл зүйч эмч, дох-н нийгмийн ажилтантай болох		*	*			
2	Эмнэлгийн хэрэгцээнд тулгуурлан хүний нөөцийн бүрдүүлэлтийг ил тод болгох	Байгууллагын хүний нөөц тогтворжиж, үйл ажиллагаа хэвийн явагдах	Ажилтныг сонгон шалгаруулах журам шинэчлэн боловсруулаж батлуулах	*	*	*	*	*	Удирдлагын зөвлөл, Хүний нөөцийн алба, Сургалтын алба
			Шинэ ажилтанд зориулсан чиглүүлэх сургалтын хөтөлбөр боловсруулах	*	*	*	*	*	
			Ажилчдийн ажлын гүйцэтгэлд үнэлгээ хийх	*	*	*	*	*	
			Хүүхэд, ЯТ.САЭЭ-ны болон бусад шаардлагатай нарын мэргэжлээр эмч	*	*	*	*	*	

			мэргэжилтнээ богино хугацаагаар сургах/ЭХЭШҮТ, ШУГТЭ, УНТЭ болон Гранд Интермед эмнэлэг зэрэг./						
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

Зорилго 11: Төвийн мэдээлэл технологийн хөгжлийг Монгол улсад мөрдөгдөж буй хуулийн хүрээнд Засгийн газрын бодлого, чиглэлд нийцүүлэн технологийг тохирсон, зөв шийдлээр хөгжүүлэхэд оршино.

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Мэдээлэл технологийн үйл ажиллагааг зохицуулах дүрэм, журмыг боловсруулах	Төвийн мэдээллийн технологийн хандлага, тогтвортой нэгдмэл ажиллагаа сайжирна.	<ul style="list-style-type: none"> Мэдээлэл технологийн албаны үйл ажиллагааны чиглэл, ажлын байранд тавигдах шаардлага болон ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсруулж, батлуулах Улсын хэмжээнд нэвтрүүлэх мэдээллийн програм хангамжид тавигдах шаардлага, үйл ажиллагааны шат дарааллыг зохицуулах нэгдсэн журам Интернэтийн зохистой хэрэглээ, Цахим хуудас, олон нийтийн хуудас ажиллуулах журам, Төрийн цахим хаяг ашиглах журам, Сүлжээний аюулгүй байдлыг зохицуулах журам, 	+	+	+	+	+	Мэдээлэл технологийн алба, Ажлын хэсэг

			<ul style="list-style-type: none"> • Мэдээллийн аюулгүй байдлыг зохицуулах журам, • Тоног төхөөрөмж ашиглах журам, • Алсын зайн анагаах ухааны үйл ажиллагааны журам 						
2	Интернэт, дотоод сүлжээний тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл	Интернэт, дотоод сүлжээний аюулгүй ажиллагаа сайжирна.	<ul style="list-style-type: none"> • Албан ёсны эрхтэй Firewall • Цахим эрүүл мэндийн програмын мэдээллийн сангийн backup server • SSL лиценз • Серверийн өрөөний хяналтын систем • Төвийн сүлжээ, сервер, системийн админуудын зориулалтын өрөө, техник хэрэгсэл • Хурлын зааланд хурлын систем • Вирүсийн эсрэг програм • Managed 16-24 порттой 10 ширхэг салаалагч 			+	+	+	Санхүүгийн алба, Мэдээлэл технологийн алба
3	Мэдээлэл технологийн чиглэлийн хүний нөөцийг чадавхижуулах	Нарийн мэргэжлийн чиглэлийн хүний нөөц бэлтгэгдэж,	<ul style="list-style-type: none"> • Системийн администратор • Өгөгдлийн сангийн аюулгүй байдлын инженер • Сүлжээний аюулгүй байдлын инженер • Веб дизайнер 		+	+	+	+	Хүний нөөцийн алба, Санхүүгийн алба, Мэдээлэл

		чадавхи сайжирна.	<ul style="list-style-type: none"> Системийн анализист/PMBOK менежер Статистик анализ /STATA, SPSS, халдварт өвчний бүртгэл, тайлангийн маягтуудад анализ хийх/ 						технологийн алба
4	Монгол улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй Цахим эрүүл мэнд төслийн eHealth програм хангамжийн модулиудыг үе шаттай нэвтрүүлэх	Оношлогоо, эмчилгээний үйл ажиллагаа цахим болсон байна.	<ul style="list-style-type: none"> Амбулаторийн модуль Лабораторийн модуль Өвчний түүхийн модуль Яаралтай тусламжийн модуль Удирдлагын модуль Бусад шаардлагатай модулиудыг боловсруулуулах Сургалт зохион байгуулах 		+	+	+	+	Ажлын хэсэг
5	Улсын хэмжээнд халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, оношлох, эмчлэх, сургалт, эрдэм шинжилгээ, хүний нөөцийн удирдлага зохион байгуулалтад уялдаа холбоо бүхий програм хангамжуудыг нэвтрүүлэх		<ul style="list-style-type: none"> Дархлаажуулалт Бэлгийн замын халдварт өвчин Сүрьеэгийн бүртгэл мэдээлэл Элэг бүтэн Үйл явдал Hinfo 						

6	Цахим хуудсыг боловсронгуй болгох	Мэдээллийг нэг эх сурвалжаар үнэн, бодит, мэргэжлийн мэдээллийг түгээнэ.	<ul style="list-style-type: none"> • Бүтэц, зохион байгуулалт • Мэдээллийн баяжуулалт • Технологийн боломжууд 	+	+	+	+	+	Мэдээлэл технологийн алба, бүх алба, тасаг, нэгж
7	Сүлжээний шинэчлэл		<ul style="list-style-type: none"> • Өрөөнүүдийг нэгдсэн системтэйгээр хаягжуулах • Сүлжээний дэлгэрэнгүй топологи зураг 						Аж ахуйн алба, Мэдээлэл технологийн алба, Санхүүгийн алба

Зорилго 12 Төлбөрт тусламж үйлчилгээний оновчтой механизмыг нэвтрүүлж санхүүгийн эх үүсвэр нэмэгдүүлэх,дэд бүтэцийг сайжруулах

№	Стратегийн зорилт	Хүрэх үр дүн	Зорилтийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа	Хугацаа / 2018-2022 он /					Хариуцах эзэн
				2018	2019	2020	2021	2022	
1	Санхүүгийн удирдлагын тогтолцоог боловсронгуй болгох	Эмнэлгийн үйл ажиллагаа	Цалин хөлс систем,урамшууллын тогтолцоог боловсронгуй болгох	*	*	*	*	*	Захиргаа, Санхүүгийн алба, ЭТС,Хүний нөөцийн алба,
			ДЭМБ,Глобал сан болон олон улсын байгууллагатай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх		*	*	*	*	
			Байгууллагийн дотоод аудитын хяналтыг сайжруулах	*	*	*	*	*	
			Шаардлагатай эм оношлуурын санхүүжилтыг нэмэгдүүлэх	*	*	*	*	*	

		тогтвортой явагдах санхүүгийн эх үүсвэр бий болох	Эрүүл мэндийн даатгалаас санхүүжих тусламж үйлчилгээний нэр төрөлийг нэмэгдүүлэх		*	*	*	*	
			Эм болон бараа материал худалдан авах ажилгаанд ажилчдын оролцоог нэмэгдүүлэх, мэдлэг олгох	*	*	*	*	*	
			Авилга ашиг сонирхолоос урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөр боловсруулах, сургалтад хамруулах	*	*	*	*	*	
			Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр санхүүжүүлэх						
2	Эдийн засгийн үр ашигийг нэмэгдүүлэх, хэмнэлтийн тогтолцоог бүрдүүлэх	Улс орнуудын эрүүл мэндийн салбарын стандартад нийцсэн орчин бүрднэ	Төлбөрт үйлчилгээг үзүүлэх эрх зүйн боломж судалж, хэрэгжүүлэх	*	*	*	*	*	Захиргаа, Санхүүгийн алба, ЭТС, Хүний нөөцийн алба, Страте ги төлөвлөлтий н алба
			Эм оношлуурын зарцуулалтад хяналт тавих	*	*	*	*	*	
			Үүрэг хүлээсэн хэрэглэгч хэмнэлтийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлэх	*	*	*	*	*	
			Зарим төрлийн үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгүүлэх	*	*	*	*	*	
			Эмнэлэгийн төнөг төхөөрөмж, түргэн тусламжийн машины засвар үйлчилгээ, ашиглалтын тооцоо судалгаа гаргаж шинэчлэх	*	*	*	*	*	
			Эмнэлэгийн нийт байгууламжийн зураглал гаргаж тасаг алба		*	*	*	*	

			нэгжийг өрөө тасалгааны зохион байгуулалтыг шинэчлэх						
			Бүрэн вакуумжуулсан мэс заслын болоктой болох /стандартын/		*	*	*	*	
			Сүрьегийн салбар эмнэлэг шинээр нээж олон эмэнд тэсвэрг эй үйлчлүүлэгчдийг гаргах			*	*	*	
3	Үйлчилгээний тав духтай орчин, хүлээгдэл чирэгдлийг бууруулах тогтолцоог бүрдүүлэх	Үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй орчин нөхцөлд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг авах	MRI/CT/ Гемодиализын аппарат, Хатгалтын биопсийн багажтай болох захиалга ЭМЯ нд хүсэлт тавих		*	*	*	*	Захиргаа, Санхүүгийн алба, ЭТС, Хүний нөөцийн алба, ХҮИТА
			Байгууллагийн гадна талбайн тохижилтын ажлын бэлтгэл ажил дуусаж зураг төсөлийн дагуу засварын ажил хийх	*	*				
			Эрүүл мэндийн сургалт хөгжил хөтөлбөр-5 төсөлөөр ариутгалын тасгийн засвар, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийх	*	*				
			Цочмог гепатит, ХӨТМА-н байруудад засвар хийх		*	*	*		
4	Эмнэлэгийн дэд бүтэц, засвар үйлчилгээ, тохижилтын нэгдсэн төлөвлөгөө гарган үе	Байгууллагын доторх эрүүл аюулгүй орчин нөхцөл сайжирна.	СТСА, Архаг гепатит, Гэдэсний халдварын тасгийн байрны дээврийн засвар хийх САЭЭ/физик эмчилгээнд агаар оруулах системд засвар хийх Сүрьеэгийн клиник ,эм зүйн тасгийн болон бусад лифтийг						Захиаа, Санхүүгийн алба, ХҮИТА

	шаттайгаар хэрэгжүүлэх		<p>график гарган ашиглалтад оруулах төсөв тооцоог гаргах</p> <p>Захиргааны 2-р давхарын засварын ажил хийх</p> <p>Угаалгын газрын засвар ажлын тооцоо хийх</p> <p>Номын сан, архивын засвар хийх</p> <p>Эрүүл мэндийн яаралтай тусламж үйлчилгээг орон нутагт шуурхай хүргэх зорилгоор өөрийн эзэмшлийн газартаа нисдэг тэрэг буух талбайг барих/улсын төсөв/</p>	*	*				
--	------------------------	--	---	---	---	--	--	--	--